

Na temelju članka 21. stavak (1) točka 7), točka 8), točka 11) i točka 18), članka 22. točka 11), članka 52., članka 62. i članka 83. stavak (2) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 66/13), članka 10. stavak (1) točka g), točka h), točka k), točka r), članka 11. stavak (1) točka k) i članka 23. stavak (1) i stavak (2) Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 24/14) i članka 32. stavak (1) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 29/14), Regulatorna komisija za energiju u Federaciji BiH - FERK na XVIII. redovitoj sjednici održanoj 24.10.2014. godine donijela je

OPĆE UVJETE ZA ISPORUKU ELEKTRIČNE ENERGIJE

DIO PRVI

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE I CILJEVI

Članak 1. (Primjena)

Općim uvjetima za isporuku električne energije (u daljnjem tekstu: Opći uvjeti) definiraju se energetske i tehničke uvjeti, te ekonomski odnosi između proizvođača, operatora distribucijskog sustava, opskrbljivača, korisnika mreže i krajnjeg kupca električne energije uključujući i podnositelja zahtjeva za dobivanje elektroenergetske suglasnosti za područje Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 2. (Predmet Općih uvjeta za isporuku električne energije)

Opći uvjeti za isporuku električne energije sadrže:

- a) definirane kriterije kvalitete i kvantitete električne energije,
- b) način i uvjete izdavanja elektroenergetske suglasnosti,
- c) uvjete, rokove i način zaključenja ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovora o opskrbi električnom energijom i ugovora o korištenju distribucijske mreže,
- d) jasno i precizno definiran priključak i mjerno mjesto,
- e) kriterije o načinu priključenja novog kupca/proizvođača i mjesto priključenja kupca/proizvođača na distribucijsku mrežu,
- f) uvjete kada se kupcu može obustaviti ili ograničiti isporuka električne energije,
- g) način obračuna i naplate električne energije, uključujući i Metodologiju za utvrđivanje količina i cijene za obračun električne energije na osnovi neovlaštene potrošnje,
- h) pravo na naknadu štete nastale zbog prekida u opskrbi električnom energijom, isporuke nekvalitetne ili ograničene isporuke električne energije,
- i) odredbe koje definiraju odnose s kupcima kojima se ne smije obustaviti isporuka električne energije, uključujući i slučajeve neplaćanja potrošene električne energije, te način reguliranja međusobnih obveza u ovakvim slučajevima,
- j) uvjete i način mjerenja električne energije i snage i

Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine – FERK
Blajburških žrtava 33, 88000 Mostar

Tel. /036/ 44 99 00, /036/ 44 99 01; Fax: /036/ 333-507, /036/ 333-508

kontakt@ferk.ba www.ferk.ba

- k) druge odnose između operatora distribucijskog sustava i korisnika distribucijskog sustava, kao i druge odnose između elektroprivrednih subjekata i kupaca električne energije.

Članak 3. (Cilj Općih uvjeta)

Cilj donošenja ovih Općih uvjeta je uspostava transparentnih procedura u odnosima između proizvođača, operatora distribucijskog sustava, opskrbljivača i krajnjeg kupca.

Članak 4. (Definicije i kratice)

Definicije i kratice koje se koriste u odredbama ovih Općih uvjeta, uz one iz Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, Pravilnika za izdavanje dozvola (Službene novine Federacije BiH, broj 43/14) i Pravilnika za izradu i primjenu krivulje opterećenja (Službene novine Federacije BiH, broj 77/14) su sljedeće:

- a) **BAS** znači Državni standard Bosne i Hercegovine.
- b) **Brojilo električne energije** (u daljnjem tekstu: **brojilo**) znači uređaj koji mjeri i registrira potrošnju električne energije na obračunskom mjernom mjestu.
- c) **Distribucijski sustav** znači infrastrukturu (SN vodovi, transformatorske stanice i NN mreža) potrebnu za distribuciju električne energije.
- d) **Elektroenergetska suglasnost** znači dokument kojim operator distribucijskog sustava definira tehničko-energetske parametre priključenja na distribucijsku mrežu.
- e) **Elektroenergetski subjekt** znači pravnu osobu koja je osnovana sukladno Zakonu o gospodarskim društvima i obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: proizvodnja, prijenos, distribucija, opskrba ili trgovina električnom energijom.
- f) **Faktor snage (cos φ)** znači odnos radne snage prema prividnoj snazi.
- g) **FERK** znači Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- h) **Frekvencija** znači broj ciklusa izmjenične struje u sekundi izražene u hercima (Hz).
- i) **IEC** znači standarde odobrene od Međunarodne elektrotehničke komisije.
- j) **Instalirana snaga** znači aritmetički zbroj (suma) snaga svih uređaja u jednom objektu (prostoru).
- k) **Izravni vod** znači dalekovod koji povezuje izolirano mjesto proizvodnje s izoliranim kupcem ili dalekovod koji povezuje proizvođača električne energije i dobavljača električne energije radi izravne opskrbe njihovih vlastitih objekata, podružnica i kvalificiranih kupaca.
- l) **Javni opskrbljivač kvalificiranih kupaca** (u daljnjem tekstu: **javni opskrbljivač**) znači opskrbljivača koji ima obvezu opskrbljivati kvalificiranog kupca kada on ne odabere svog opskrbljivača na tržištu električne energije na način i pod uvjetima koje propisuje FERK.
- m) **Korisnik sustava** znači svaku pravnu osobu koja opskrbljuje, ili pravnu i fizičku osobu koja biva opskrbljivana prijenosnim ili distribucijskim sustavom.
- n) **Krajnji kupac** znači kupca koji električnu energiju kupuje za vlastite potrebe.
- o) **Kupac** znači kupca na veliko ili krajnjeg kupca električne energije.

- p) **Kupac na veliko** znači pravnu ili fizičku osobu koja kupuje električnu energiju radi preprodaje unutar ili izvan sustava u kojem je registriran.
- q) **Kvalificirani kupac** znači kupca koji može slobodno kupovati električnu energiju od opskrbljivača/trgovca kojeg sam izabere.
- r) **Kvalificirani proizvođač** znači proizvođača koji u pojedinačnom objektu za proizvodnju električne energije proizvodi električnu energiju, koristeći otpad ili obnovljive izvore energije na ekonomski primjeren način, uključujući kombinirani ciklus proizvodnje toplotne i električne energije, koji je usklađen sa zaštitom okoliša, a koji takav položaj može steći na temelju rješenja nadležnog tijela.
- s) **Kvaliteta napona** znači stabilnost fizikalnih veličina napona u odnosu na nominalne vrijednosti (efektivnu vrijednost, frekvenciju, valni oblik, simetričnost faznih vrijednosti napona i dr.).
- t) **Limitator (ograničavač)** znači uređaj koji ograničava krajnjem kupcu snagu opterećenja do visine odobrene priključne snage u elektroenergetskoj suglasnosti.
- u) **Mjerni slog** znači skup mjernih i pomoćnih uređaja na mjernom mjestu.
- v) **Mjerno mjesto (obračunsko mjerno mjesto)** znači mjesto u mreži na kojem se mjere parametri električne energije radi obračuna.
- w) **Nazivni napon** znači napon kojim su mreža ili oprema označeni i u odnosu na koji se daju njihove radne karakteristike.
- x) **Obračunsko razdoblje** znači vremensko razdoblje između dva očitavanja mjernog uređaja radi obračuna utroška električne energije i snage za koji se izdaje račun krajnjem kupcu.
- y) **Operator distribucijskog sustava** (u daljnjem tekstu: ODS) znači pravnu osobu koja posjeduje licencu-dozvolu za djelatnost distribucije i nadležna je za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvitak elektrodistribucijske mreže i priključivanje novih kupaca i proizvođača.
- z) **Opskrbljivač** znači svaku pravnu osobu koja posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti opskrbe električnom energijom izdanu od nadležnog regulatornog tijela.
- aa) **Posebna zona** znači prostor unutar prostornog plana u kojem se grade objekti za čije priključenje se primjenjuju posebni uvjeti, kako u tehničkom tako i financijskom smislu (npr. tvornica, rudnik, proizvođač, stambeno-poslovni objekt namijenjen tržištu, turistički, sportski objekt, infrastruktura autoputova i slično), kao i prostor u kojem se priključuju objekti krajnjih kupaca u udaljenim područjima koji mogu, ali ne moraju biti obuhvaćeni prostornim planom.
- bb) **Priključak** znači sklop električnih vodova i uređaja, srednjeg i/ili niskog napona, uključujući i obračunsko mjerno mjesto, kojima se objekt kupca/proizvođača priključuje na distribucijsku mrežu isključujući glavne razvodne ormare, razvodne ormare, mjerne ormare po etažama i usponske vodove koji su sastavni dio građevine, a preko kojih se povezuje mjerno mjesto kupca.
- cc) **Priključna snaga** znači maksimalnu radnu snagu koja je odobrena u elektroenergetskoj suglasnosti za krajnjeg kupca/proizvođača.
- dd) **Proizvođač** znači fizičku ili pravnu osobu koja proizvodi električnu energiju. U slučaju kada proizvođač preuzima električnu energiju za vlastite potrebe u smislu odredbi ovih Općih uvjeta, smatra se krajnjim kupcem.

- ee) **Rezervni opskrbljivač** znači opskrbljivača koji ima obvezu kvalificiranog kupca opskrbljivati električnom energijom u slučajevima kada odabrani opskrbljivač prestane vršiti opskrbu kvalificiranog kupca električnom energijom.
- ff) **Tehnološka cjelina** krajnjeg kupca znači objekte koji su u vlasništvu iste pravne osobe, nalaze se na istoj lokaciji i priključeni su na distribucijsku mrežu na više mjesta isporuke, uz mogućnost objedinjavanja mjerenja potrošnje i jednovremenog vršnog opterećenja i opskrbljuje ih jedan opskrbljivač. Tehnološku cjelinu predstavljaju i elektrovučna postrojenja u vlasništvu iste pravne osobe.
- gg) **Univerzalna usluga** znači dio javne usluge kojom se jamči priključak i opskrba po razumnim, jednostavno i lako usporedivim i transparentnim cijenama krajnjim kupcima iz kategorije kućanstva, malim poduzećima i komercijalnim kupcima kako je definirano u Zakonu.
- hh) **Vršno opterećenje** znači najveće prosječno 15-minutno opterećenje u obračunskom razdoblju.
- ii) **Zajednička potrošnja** znači potrošnju električne energije, koju ostvaruje više krajnjih kupaca, a registrira se na posebnom brojilu.
- jj) **Zakon** znači Zakon o električnoj energiji u Federacije Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE II. PRAVA I OBVEZE ODS-a, OPSKRBLJIVAČA, KRAJNJEG KUPCA I PROIZVOĐAČA

Članak 5. (Obveze i prava ODS-a)

- (1) ODS je obvezan:
 - a) poštivati odredbe važećih zakonskih i podzakonskih akata, ovih Općih uvjeta, važećih tehničkih pravilnika, pravila propisanih za tržište električne energije, kao i pravila i propisa FERK-a,
 - b) upravljati, održavati, izgrađivati i razvijati distribucijski sustav,
 - c) posjedovati mjerne uređaje na mjestima preuzimanja i isporuke električne energije,
 - d) pratiti kvalitetu isporučene električne energije u distribucijski sustav, radi neprekidnosti i sigurnosti opskrbe, kvalitete napona i usluge,
 - e) na javan i transparentan način nabavljati električnu energiju za pokrivanje distribucijskih gubitaka,
 - f) održavati priključak (redovito i investicijsko održavanje) i otklanjati kvarove na istom, što podrazumijeva između ostalog i održavanje i kontroliranje mjernih uređaja,
 - g) pripremati kratkoročne i dugoročne planove razvitka i izgradnje distribucijske mreže koji su usklađeni s prostornim, regulacijskim i urbanističkim planovima, promjenama u konzumu, vodeći računa o realnoj realizaciji tih planova i utjecaju na tarifne stavove za korisnike distribucijskog sustava sukladno Zakonu,
 - h) davati prednost u rješavanju zahtjeva za priključenje na distribucijsku mrežu proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora energije u odnosu na proizvođače čija postrojenja ne koriste obnovljive izvore energije, kao i davati

- prednost u dispečiranju za kvalificiranog proizvođača, a sukladno važećim zakonima i podzakonskim aktima,
- i) održavati i razvijati informacijsko-komunikacijske tehnologije koje se koriste za obavljanje licencirane djelatnosti na tržištu električne energije (softver, hardver i komunikacije),
 - j) voditi baze podataka vezane za obavljanje licencirane djelatnosti,
 - k) osigurati zaštitu povjerljivih informacija dobivenih neposredno ili posredno tijekom realizacije ugovora,
 - l) na odgovarajući i nediskriminirajući način vršiti razmjenu informacija kojima raspolaže u svojim bazama podataka sa sudionicima na tržištu električne energije uz osiguranje zaštite povjerljivih informacija sukladno zakonu, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu suglasnost krajnjeg kupca radi razmjene podataka, izuzev ako za takvu suglasnost ne postoji pravna osnova,
 - m) omogućiti opskrbljivaču korištenje podataka krajnjeg kupca, uz osiguranje zaštite povjerljivih informacija sukladno zakonu, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu suglasnost krajnjeg kupca radi razmjene podataka, izuzev ako za takvu suglasnost ne postoji pravna osnova,
 - n) osigurati javnost i jednostavnu dostupnost zainteresiranim osobama podataka o mogućnostima korištenja distribucijske mreže,
 - o) osigurati svim korisnicima distribucijskog sustava kvalitetnu uslugu distribucije električne energije sukladno važećim tehničkim propisima i standardima, uključujući, ali ne ograničavajući se na Mrežna pravila distribucije i ove Opće uvjete,
 - p) osigurati jednak i nediskriminirajući tretman opskrbljivača prilikom zaključivanja ugovora o korištenju distribucijske mreže,
 - q) osigurati mjerne podatke radi izrade konačnog obračuna potrošnje krajnjeg kupca nakon svake promjene opskrbljivača električne energije,
 - r) omogućiti objektivan, transparentan i nediskriminirajući pristup distribucijskoj mreži svim korisnicima distribucijskog sustava prema načelima reguliranog pristupa treće strane, sukladno Zakonu i ovim Općim uvjetima,
 - s) ukoliko odbije trećoj strani pristup distribucijskoj mreži, treću stranu informirati o razlozima odbijanja pristupa, koji moraju biti objektivni i nediskriminirajući, te čvrsto temeljeni i propisno potkrepljeni,
 - t) izdavati elektroenergetske suglasnosti i na osnovi tehničko-energetskih uvjeta definiranih u istoj ugovorom o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage određivati visinu naknade za priključenje na distribucijsku mrežu ili povećanje priključne snage postojećeg objekta sukladno Pravilniku o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu,
 - u) na zahtjev krajnjeg kupca kojem se mjeri snaga na niskom naponu ugraditi limitator ili elektronsko brojilo s mogućnošću limitacije snage,

- v) biti investitor i vlasnik priključaka za krajnje kupce na niskom i srednjem naponu koji su ispunili uvjete iz elektroenergetske suglasnosti, izraditi i osigurati dokumentaciju, ostvariti tehničke uvjete u distribucijskoj mreži, izgraditi priključak, u rokovima propisanim ovim Općim uvjetima, opremiti mjerno mjesto krajnjeg kupca, provesti potrebna ispitivanja, izvršiti priključenje, osim priključaka u posebnoj zoni koji se priključuju na osnovi ugovora o međusobnim odnosima,
- w) osigurati da se obračun i ispostava faktura/računa vrši na ekonomičan i učinkovit način,
- x) osigurati elektroničku dostavu faktura/računa u slučaju da korisnik distribucijskog sustava isto zahtjeva,
- y) zaključivati ugovore o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage i ugovore o korištenju distribucijske mreže, sukladno zakonu i ovim Općim uvjetima,
- z) dostavljati sve obavijesti namijenjene korisnicima distribucijskog sustava,
- aa) poštivati odredbe zaključenih ugovora,
- bb) priključiti objekte krajnjeg kupca/proizvođača na distribucijsku mrežu sukladno ugovoru o priključenju u roku od deset dana od dana ispunjenja uvjeta propisanih ovim Općim uvjetima,
- cc) uredno očitavati mjerne uređaje na mjestima preuzimanja i isporuke električne energije i dostavljati podatke radi obračuna,
- dd) pratiti razinu dopuštenog povratnog utjecaja na distribucijsku mrežu,
- ee) snimati krivulju opterećenja krajnjih kupaca, čiji mjerni uređaji to omogućavaju,
- ff) izraditi krivulju opterećenja za kategorije i grupe potrošnje, za koje ne postoji obveza ugradnje intervalnih brojila, kontinuirano pratiti, analizirati i inovirati sukladno FERK-ovom pravilniku,
- gg) obavještavati korisnike distribucijskog sustava o planiranim radovima i obustavama isporuke električne energije na svojoj internetskoj stranici i u svojim uredima za odnose s korisnicima distribucijskog sustava/krajnjim kupcima, putem dnevnog tiska ili drugih sredstava javnog informiranja, a proizvođače i krajnje kupce s kojima je ugovorio poseban način obavještavanja sukladno istom,
- hh) rješavati prigovore krajnjih kupaca na način i u rokovima propisanim zakonom i podzakonskim aktima, te provesti odgovarajuće postupke po prigovoru, odnosno žalbi krajnjih kupaca sukladno važećim zakonima, odredbama ovih Općih uvjeta i svojim pravilima,
- ii) dostavljati opskrbljivaču prigovore krajnjih kupaca za koje je isti nadležan,
- jj) nadoknaditi krajnjim kupcima štetu nastalu zbog prekida u isporuci i uslijed isporuke nekvalitetne električne energije, koja se može pripisati u krivicu ODS-u sukladno zakonu, ovim Općim uvjetima, ugovoru o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage i ugovoru o korištenju distribucijske mreže,
- kk) ažurirati i pohranjivati podatke vezane za očitavanje, obračun i naplatu faktura/računa za korištenje distribucijske mreže, kao i druge potrebne podatke ako je to propisano,

- ll) voditi urednu evidenciju o ograničenjima i prekidima napajanja električnom energijom iz koje se mogu utvrditi razlozi i trajanje ograničenja ili prekida,
 - mm) postupati sukladno propisanim restriktivnim mjerama,
 - nn) obustaviti isporuku električne energije objektu krajnjeg kupca na zahtjev opskrbljivača u slučajevima i na način propisan Zakonom i ovim Općim uvjetima,
 - oo) primjenjivati tarifne stavove za korištenje distribucijskog sustava koje utvrdi FERK,
 - pp) redovito informirati korisnike distribucijskog sustava o ovim Općim uvjetima, pravilnicima, tarifnim stavovima za korištenje distribucijskog sustava koje utvrdi FERK i drugim dokumentima vezanim za poslovanje ODS-a i njihovim izmjenama,
 - qq) dostaviti obavijest krajnjem kupcu/proizvođaču u slučaju privremenog isključenja s distribucijske mreže najmanje 60 dana prije isteka roka privremenog isključenja objekata krajnjih kupaca/proizvođača s distribucijske mreže i o raskidu ugovora o korištenju distribucijske mreže u slučaju protoka roka privremenog isključenja,
 - rr) raskinuti ugovor o korištenju distribucijske mreže u slučaju prekoračenja roka za privremeno isključenje s distribucijske mreže,
 - ss) osigurati korisnicima distribucijskog sustava listu svih opskrbljivača električne energije s podacima o kontaktu,
 - tt) postupati učinkovito, na način i u rokovima propisanim za promjenu opskrbljivača,
 - uu) provjeriti financijske i druge podatke o krajnjem kupcu kod ranijeg opskrbljivača u slučaju zahtjeva krajnjeg kupca za opskrbu kod rezervnog opskrbljivača,
 - vv) osigurati jednostavnu dostupnost cjenika svojih usluga svim korisnicima distribucijskog sustava,
 - ww) uspostaviti urede za odnose s korisnicima distribucijskog sustava i osigurati odgovarajuće radno vrijeme u istim,
 - xx) osigurati besplatan info telefon i besplatan telefon za prijavu kvara,
 - yy) zahtijevati prije priključenja na distribucijsku mrežu, od krajnjeg kupca/proizvođača, dostavu atesta o ispravnosti kućnih instalacija i/ili zapisnik o pregledu i ispitivanju elektroenergetskih postrojenja, uređaja i elektroinstalacija,
 - zz) uredno izvještavati FERK o svojim aktivnostima sukladno rokovima koje propiše FERK,
 - aaa) zaključivati ugovore sukladno članku 38. ovih Općih uvjeta.
- (2) ODS ima prava na:
- a) nesmetani pristup u svrhu ugradnje i plombiranja mjernih uređaja, očitavanja stanja mjerila, zamjene mjernih uređaja i opreme, te kontrolu mjernih uređaja i opreme,
 - b) upravljanje elektroenergetskim postrojenjima korisnika distribucijskog sustava na način propisan Mrežnim pravilima distribucije i ovim Općim uvjetima,
 - c) vršenje provjere prekoračenja odobrene priključne snage sukladno ovim Općim uvjetima,
 - d) preuzimanje u vlasništvo tehnički ispravnog priključka kada mu to krajnji kupac ponudi sukladno ovim Općim uvjetima,

- e) naplatu korištenja distribucijske mreže sukladno odobrenim tarifnim stavovima za korištenje distribucijskog sustava, ovim Općim uvjetima i ugovorima o korištenju distribucijske mreže, kao i naplatu troškova održavanja priključaka na distribucijskoj mreži koji nisu u njegovom vlasništvu,
- f) traženje od opskrbljivača krajnjih kupaca, osim od javnog i rezervnog opskrbljivača, bankovnog jamstva temeljenog na tromjesečnoj količini električne energije i snage koja se distribuira i broju krajnjih kupaca,
- g) na odgovarajući i nediskriminirajući način vršiti razmjenu informacija o krajnjim kupcima u posjedu opskrbljivača uz osiguranje zaštite povjerljivih informacija sukladno zakonu, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu suglasnost krajnjeg kupca, izuzev ako za takvu suglasnost ne postoji pravna osnova,
- h) utvrđivanje neovlaštene potrošnje električne energije i poduzimanje mjera u cilju njenog otklanjanja, obračuna i naplate sukladno Zakonu i ovim Općim uvjetima,
- i) provođenje ograničenja u isporuci električne energije sukladno Zakonu i ovim Općim uvjetima,
- j) obustavu isporuke električne energije u slučajevima i na način propisan Zakonom i ovim Općim uvjetima,
- k) ugovaranje iznimki od standardne kvalitete isporučene električne energije sukladno ovim Općim uvjetima.

Članak 6. **(Obveze i prava opskrbljivača)**

- (1) Opskrbljivači imaju obvezu:
 - a) poštivati odredbe važećih zakonskih i podzakonskih akata, ovih Općih uvjeta, važećih tehničkih pravilnika u primjeni, pravila propisanih za tržište električne energije, kao i pravila i propisa FERK-a,
 - b) dostaviti nadležnom ODS-u dozvolu za opskrbu električnom energijom, izvod iz sudskog registra, podatke o sjedištu, identifikacijske brojeve, elektroničku adresu, podatke o kontakt osobi, dokaz o članstvu u balansnoj grupi,
 - c) zaključivati ugovore o opskrbi električnom energijom s krajnjim kupcima, sukladno zakonu i ovim Općim uvjetima,
 - d) osigurati ugovorenu količinu električne energije,
 - e) zaključiti ugovor o korištenju distribucijske mreže s ODS-om, sukladno zakonu i ovim Općim uvjetima,
 - f) dostaviti ODS-u bankovno jamstvo, osim javnog i rezervnog opskrbljivača, temeljenu na tromjesečnoj količini električne energije i snage koja se distribuira i broju krajnjih kupaca,
 - g) ukoliko im je nametnuta obveza univerzalne usluge kao dijela obveze javne usluge da kao javni opskrbljivač ispunjavaju sve uvjete u radu za nesmetano pružanje javne usluge, te reguliraju korištenje distribucijske mreže za krajnje kupce koje opskrbljuje u sustavu univerzalne usluge,

- h) ukoliko im je nametnuta obveza javne usluge da kao rezervni opskrbljivač ispunjavaju sve uvjete u radu za nesmetano pružanje javne usluge, te reguliraju korištenje mreže za krajnje kupce, ukoliko je primjenjivo,
- i) osigurati da se obračun i ispostava računa za isporučenu električnu energiju, te naplata obračunate električne energije vrši na ekonomičan i učinkovit način za svako obračunsko mjerno mjesto,
- j) osigurati krajnjim kupcima električnu energiju i usluge sukladno zaključenim ugovorima,
- k) opskrbljivati krajnje kupce propisanim minimalnim količinama električne energije proizvedene u postrojenjima za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije,
- l) dostavljati i naplaćivati račune s jasnom strukturom troškova, uključujući i posebnu stavku iznosa naknade za poticanje obnovljivih izvora energije,
- m) primjenjivati tarifne stavove za korištenje distribucijskog sustava sukladno podacima primljenim od ODS-a i odvojeno ih iskazivati na računima ukoliko je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom,
- n) osigurati elektroničku dostavu računa u slučaju da krajnji kupac isto zahtjeva,
- o) u ugovorenom roku isplaćivati ODS-u fakturirane iznose za korištenje distribucijske mreže, ukoliko je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom,
- p) poštivati odredbe zaključenih ugovora,
- q) održavati i razvijati informacijsko-komunikacijske tehnologije koje se koriste za obavljanje licencirane djelatnosti na tržištu električne energije (softver, hardver i komunikacije),
- r) voditi baze podataka vezane za obavljanje licencirane djelatnosti,
- s) osigurati zaštitu povjerljivih informacija dobivenih neposredno ili posredno tijekom realizacije ugovora,
- t) ažurirati i pohranjivati podatke vezane za obračun i naplatu, kao i druge potrebne podatke ako je to propisano,
- u) na odgovarajući i nediskriminirajući način, vršiti razmjenu informacija kojima raspolaže u svojim bazama podataka s ODS-om i opskrbljivačima (kod zahtjeva za promjenu opskrbljivača) uz osiguranje zaštite povjerljivih informacija sukladno zakonu, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu suglasnost krajnjeg kupca radi razmjene podataka, izuzev ako za takvu suglasnost ne postoji pravna osnova,
- v) na odgovarajući i nediskriminirajući način omogućiti ODS-u razmjenu informacija o krajnjim kupcima uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka sukladno zakonu, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu suglasnost krajnjeg kupca radi razmjene podataka, izuzev ako za takvu suglasnost ne postoji pravna osnova,
- w) ugovarati cijenu opskrbe električnom energijom, osim u slučaju javnog ili rezervnog opskrbljivača kada se opskrba vrši po cijeni usluga javnog odnosno rezervnog opskrbljivača,

- x) rješavati prigovore krajnjih kupaca na način i u rokovima propisanim zakonom i podzakonskim aktima, te provesti odgovarajuće postupke po prigovoru sukladno važećim zakonima, odredbama ovih Općih uvjeta i svojim pravilima,
- y) dostavljati ODS-u prigovore krajnjih kupaca za koje je isti nadležan, kao i pravodobno obavještavati krajnjeg kupaca po zahtjevu ODS-a,
- z) nadoknaditi krajnjim kupcima štetu nastalu zbog prekida u isporuci i uslijed isporuke nekvalitetne električne energije, koja se može pripisati u krivicu opskrbljivaču, sukladno zakonu, ovim Općim uvjetima i ugovorom o opskrbi električnom energijom,
- aa) postupati sukladno propisanim restriktivnim mjerama,
- bb) redovito informirati krajnje kupce o ovim Općim uvjetima, pravilnicima, o cijeni opskrbe i drugim dokumentima vezanim za poslovanje opskrbljivača i njihovim izmjenama,
- cc) dostaviti obavijest ODS-u u slučaju privremene odjave krajnjeg kupca s mjesta priključenja u slučaju da je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom istog dana po prijemu zahtjeva za privremenu odjavu,
- dd) dostaviti obavijest krajnjem kupcu o isteku ugovora o opskrbi najmanje 60 dana prije isteka roka,
- ee) uspostaviti urede za odnose sa krajnjim kupcima električne energije i osigurati odgovarajuće radno vrijeme u istim,
- ff) osigurati besplatan info telefon za sve krajnje kupce i besplatan telefon za prijavu kvara, ukoliko je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom sukladno ovim Općim uvjetima,
- gg) osigurati krajnjim kupcima jednostavnu dostupnost kataloga za krajnje kupce koji treba sadržavati detaljne informacije i odgovore na pitanja vezana za: prava i obveze krajnjih kupaca, ugovore i obračun, cijene, tarife i nadzor nad istim, slobodan izbor opskrbljivača, priključenje na distribucijsku mrežu, rješavanje sporova, zaštitu krajnjih kupaca, socijalne mjere i nepoštenu poslovnu praksu,
- hh) osigurati jednostavnu dostupnost različitih paketa svojih usluga krajnjim kupcima,
- ii) osigurati na svojoj internetskoj stranici kalkulator za izračun troška električne energije,
- jj) bez odlaganja obavijestiti krajnje kupce o promjenama nastalim u svezi obračuna i naplate,
- kk) postupati učinkovito, na način i u rokovima propisanim u okviru procedure za promjenu opskrbljivača,
- ll) obavijestiti krajnje kupce najmanje 48 sati unaprijed, putem svoje internetske stranice, obavijestima u uredima za odnose s krajnjim kupcima, dnevnog tiska ili drugih sredstava javnog informiranja, odnosno sukladno ugovoru o opskrbi električnom energijom, u slučaju da je od ODS-a u roku utvrđenom ugovorom primio obavijest, o prekidu ili ograničenju isporuke električne energije zbog planiranih radova na elektroenergetskim objektima,
- mm) dostaviti krajnjem kupcu konačni obračun njegove potrošnje nakon svake promjene opskrbljivača električne energije najkasnije šest tjedana od promjene opskrbljivača,

- nn) uredno izvještavati FERK o svojim aktivnostima sukladno rokovima koje propiše FERK,
- oo) zaključivati ugovore sukladno članku 38. ovih Općih uvjeta.
- (2) Opskrbljivači imaju prava na:
- pristup distribucijskim mrežama radi opskrbe krajnjih kupaca električnom energijom,
 - izgradnju izravnog voda, u slučajevima i na način propisan zakonom, pravilima FERK-a i drugim podzakonskim aktima, uz prethodnu suglasnost FERK-a,
 - korištenje podataka krajnjeg kupaca u posjedu ODS-a uz osiguranje zaštite povjerljivih informacija sukladno zakonu, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu suglasnost krajnjeg kupca radi razmjene podataka, izuzev ako za takvu suglasnost ne postoji pravna osnova,
 - obračun potrošnje električne energije na osnovu podataka dobivenih od ODS-a, ispostavu računa krajnjim kupcima i naplatu sukladno ispostavljenim računima,
 - zahtijevanje od ODS-a obustave isporuke električne energije objektu krajnjeg kupca koji ne izvršava obaveze po ugovoru o opskrbi električnom energijom, u slučajevima i na način propisanim Zakonom i ovim Općim uvjetima.

Članak 7. **(Prava i obveze krajnjih kupaca)**

- (1) Sukladno odredbama ovih Općih uvjeta krajnji kupci imaju pravo:
- na objektivan, transparentan i nediskriminirajući pristup distribucijskoj mreži, prema načelima reguliranog pristupa treće strane,
 - na priključenje svojih objekata i uređaja, kada za taj priključak postoje tehnički i energetske uvjeti sukladno odredbama Mrežnih pravila distribucije, ovih Općih uvjeta i drugih važećih tehničkih pravila i propisa,
 - na prijenos odobrene priključne snage ukoliko je ista manja ili jednaka 23 kW u okviru istog trafo područja TS 10(20)/0,4 kV, sukladno odredbama ovih Općih uvjeta,
 - na smanjenje ranije odobrene priključne snage bez plaćanja naknade,
 - na ugradnju limitatora ili elektronskog brojila s mogućnošću limitacije snage, u cilju onemogućavanja prekoračenja elektroenergetskom suglasnošću odobrene priključne snage, u slučaju da spadaju u kategoriju kupaca na niskom naponu kojima se mjeri snaga,
 - na izbor grupe potrošnje ovisno o opremljenosti mjernog sloga za kupce iz kategorije potrošnje kućanstava,
 - prenijeti tehnički ispravan priključak u vlasništvo ODS-a sukladno ovim Općim uvjetima,
 - na opskrbu električnom energijom sukladno Zakonu i ovim Općim uvjetima,
 - na slobodan izbor opskrbljivača električnom energijom,
 - na univerzalnu uslugu opskrbe električnom energijom ako pripada grupi krajnjih kupaca na koju se ona odnosi,
 - zaključivati ugovore o opskrbi električnom energijom, kao i zaključiti ugovore o opskrbi električnom energijom istovremeno s više opskrbljivača, ukoliko postoji

mogućnost utvrđivanja obračunskih veličina što potvrđuju operator sustava i balansno odgovorna strana,

- l) zaključivati ugovore o korištenju distribucijske mreže s ODS-om ili korištenje distribucijske mreže regulirati putem opskrbljivača, osim kupaca u sustavu univerzalne/javne usluge koji korištenje distribucijske mreže reguliraju ugovorom o opskrbi električnom energijom s javnim, odnosno rezervnim opskrbljivačem,
 - m) promijeniti opskrbljivača u propisanom roku za promjenu opskrbljivača,
 - n) na rezervnog opskrbljivača u slučajevima propisanim Zakonom i podzakonskim aktima uz izvršavanje obveza plaćanja računa za električnu energiju,
 - o) tražiti od ODS/opskrbljivača provjeru svoje potrošnje, te ostale tehničke i mjerne podatke, sukladno odredbama ovih Općih uvjeta,
 - p) zahtijevati elektroničku dostavu računa,
 - q) dobiti konačni obračun svoje potrošnje nakon svake promjene opskrbljivača električne energije najkasnije šest tjedana od promjene opskrbljivača,
 - r) zahtijevati od ODS-a odnosno opskrbljivača ukoliko je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom privremeno isključenje s distribucijske mreže sukladno ovim Općim uvjetima,
 - s) na podnošenje prigovora, odnosno žalbe u svezi postupanja ODS-a, odnosno prigovora u svezi postupanja opskrbljivača, a sukladno odredbama ovih Općih uvjeta i važećim zakonskim propisima,
 - t) na naknadu šteta nastalih zbog prekida u isporuci električne energije, ili zbog isporuke električne energije neodgovarajuće kvalitete koja se može pripisati u krivicu opskrbljivača ili ODS-a sukladno zakonu i ovim Općim uvjetima.
- (2) Krajnji kupci imaju obveze:
- a) podnijeti zahtjev za prethodnu elektroenergetsku suglasnost sukladno ovim Općim uvjetima, odnosno zahtjev za elektroenergetsku suglasnost sukladno ovim Općim uvjetima i postupiti po uvjetima iste prije priključenja novih objekata ili promjene namjene objekta ili snage postojećih trošila,
 - b) prije početka korištenja distribucijske mreže zaključiti ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovor o opskrbi električnom energijom i ugovor o korištenju distribucijske mreže, odnosno ugovorom o opskrbi električnom energijom regulirati korištenje distribucijske mreže sukladno Zakonu i ovim Općim uvjetima,
 - c) poštivati odredbe zaključenih ugovora,
 - d) omogućiti ovlaštenim radnicima ODS-a nesmetan pristup u svrhu ugradnje i plombiranja mjernih uređaja, očitavanja stanja mjerila, zamjene mjernih uređaja i opreme, te kontrole mjernih uređaja i opreme,
 - e) uredno plaćati dostavljeni račun u roku naznačenom na računu,
 - f) snositi troškove održavanja priključka ukoliko isti nije prenesen u vlasništvo ODS-a,

- g) najkasnije sedam dana prije prestanka ugovora o opskrbi električnom energijom obavijestiti rezervnog opskrbljivača o namjeri da koriste navedenu uslugu iz razloga jer nisu našli novog opskrbljivača,
- h) koristiti električnu energiju samo za vlastite potrebe, preko mjernih uređaja, bez mogućnosti preprodaje iste ili omogućavanja drugom krajnjem kupcu, bez odobrenja ODS-a, napajanje preko svojih instalacija,
- i) koristiti električnu energiju i snagu sukladno zaključenim ugovorima,
- j) obavijestiti ODS, odnosno opskrbljivača u slučaju privremene odjave s mjesta priključenja, sukladno ovim Općim uvjetima,
- k) obavijestiti ODS, odnosno opskrbljivača, ukoliko je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom o svim promjenama, uključujući eventualne kvarove na priključku i mjernim uređajima, na način i u rokovima propisanim ovim Općim uvjetima,
- l) nadoknaditi štetu koju učine nedopuštenim radnjama propisanim Zakonom.

Članak 8.

(Prava i obveze proizvođača na distribucijskoj mreži)

- (1) Sukladno odredbama ovih Općih uvjeta proizvođači imaju pravo:
 - a) na objektivan, transparentan i nediskriminirajući pristup distribucijskoj mreži prema reguliranim načelima pristupa treće strane,
 - b) na priključenje svojih elektroenergetskih objekata, kada za taj priključak postoje tehnički i energetski uvjeti, sukladno odredbama Mrežnih pravila distribucije, ovih Općih uvjeta i drugih važećih tehničkih pravila i propisa,
 - c) na privremeno priključenje proizvodnog objekta za potrebe probnog rada,
 - d) na izgradnju izravnog voda, u slučajevima i na način propisanim zakonom, pravilima i propisima FERK-a i drugim podzakonskim aktima, uz prethodnu suglasnost FERK-a,
 - e) zaključivati ugovore s elektroprivrednim subjektima pod uvjetima koji su jednaki za sve proizvođače iz iste kategorije,
- (2) Proizvođači električne energije imaju obveze:
 - a) podnijeti zahtjev za prethodnu elektroenergetsku suglasnost,
 - b) prije priključenja novih proizvodnih objekata ili promjene snage postojećih proizvodnih postrojenja podnijeti zahtjev za elektroenergetsku suglasnost i ispuniti zahtjeve iz iste,
 - c) provoditi naloge nadležnog ODS-a,
 - d) omogućiti ovlaštenim radnicima ODS-a nesmetan pristup u svrhu ugradnje i plombiranja mjernih uređaja, očitavanja stanja mjerila, zamjene mjernih uređaja i opreme, te kontrolu mjernih uređaja i opreme,
 - e) u dogovoru s nadležnim ODS-om razraditi pogonske upute o upravljanju svake pojedinačne elektrane,
 - f) obavijestiti ODS o eventualnim kvarovima na mjernom mjestu i/ili zastojima, remontima i kvarovima na proizvodnim postrojenjima,

- g) zaštititi mjerne uređaje koji se nalaze na njegovom posjedu od neovlaštenog pristupa,
- h) održavati i razvijati informacijsko-komunikacijske tehnologije koje se koriste za obavljanje licencirane djelatnosti na tržištu električne energije (softver, hardver i komunikacije),
- i) voditi baze podataka vezane za obavljanje licencirane djelatnosti,
- j) na odgovarajući i nediskriminirajući način vršiti razmjenu informacija kojima raspoložu u svojoj bazi podataka sa sudionicima na tržištu električne energije,
- k) osigurati zaštitu povjerljivih informacija dobivenih neposredno ili posredno tijekom realizacije ugovora,
- l) zaključiti ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovor iz članka 38. ovih Općih uvjeta i ugovor o opskrbi električnom energijom i poštujte odredbe istih, kao i poštovati i pravila propisana za tržište električne energije,
- m) uredno izvještavati FERK o svojim aktivnostima sukladno rokovima koje propiše FERK.

POGLAVLJE III. KRITERIJI ZA ISPORUKU I OPSKRBU ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Članak 9. (Sigurnost isporuke i opskrbe)

- (1) Distribuciju električne energije krajnjim kupcima na određenom području u okviru sustava obveze javne usluge osigurava nadležni ODS kome je izdana dozvola za rad za distribuciju električne energije za to područje.
- (2) ODS i opskrbljivač su, svako u okviru svojih nadležnosti, obvezni osigurati kontinuiranu, pouzdanu i kvalitetnu opskrbu krajnjih kupaca električnom energijom, osim u slučajevima propisanim Zakonom i ovim Općim uvjetima.
- (3) U slučaju neophodnih radova i/ili potrebe priključenja novih krajnjih kupaca/proizvođača, ODS može, uz pravodobnu prethodnu najavu korisnicima distribucijskog sustava privremeno prekinuti isporuku/preuzimanje električne energije, ali ti prekidi ne smiju trajati dulje nego što je navedeno u najavi, a sve sukladno odredbama ovih Općih uvjeta.

Članak 10. (Uvjeti kvalitete)

- (1) Proizvođač i ODS su obvezni svoja postrojenja održavati u stanju koje omogućava pouzdanu i sigurnu opskrbu električnom energijom i koliko je to izvodljivo, sukladno tehničkim mogućnostima, omogućiti kontinuiranu uslugu korisnicima distribucijskog sustava.

- (2) Električna energija koja se isporučuje krajnjem kupcu treba zadovoljavati uvjete kvalitete u pogledu visine napona, valnog oblika sinusoide napona, frekvencije, broja i trajanja prekida u napajanju električnom energijom.

Članak 11. (Dopuštena odstupanja napona)

- (1) Odstupanje od nazivnog napona na mjestu isporuke električne energije krajnjem kupcu priključenom na distribucijsku mrežu srednjeg napona (35, 20 i 10 kV) može biti u pravilu do $\pm 10\%$.
- (2) Odstupanje od nazivnog napona na mjestu isporuke električne energije, na distribucijskoj mreži niskog napona, može biti u granicama od $+5\%$ do -10% .
- (3) Iznimno, ako uslijed kvara na elektroenergetskim objektima proizvođača, ODS-a ili kvara na energetske postrojenjima Elektroprijenosa Bosne i Hercegovine a.d. Banja Luka na koje je priključen ODS prouzrokovanog višom silom nije moguće uspostaviti normalno uklopno stanje i naponske prilike distribucijske mreže dane u stavcima (1) i (2) ovog članka, dopuštena su i veća odstupanja napona od nazivnog napona.
- (4) Odstupanja iz stavka (3) ovog članka dopuštena su samo za vrijeme trajanja posljedica više sile, o čemu će ODS na prikladan način obavijestiti korisnike distribucijskog sustava.
- (5) Ugovorom se, iznimno, mogu predvidjeti i druge granice odstupanja napona od odstupanja utvrđenih ovim Općim uvjetima.
- (6) Krajnji kupci čija je tehnologija posebno osjetljiva na poremećaje u napajanju električnom energijom, mogu posebno ugovoriti uvjete napajanja električnom energijom, ili osigurati vlastito rezervno napajanje, ako je to neophodno.
- (7) Nominalni naponi distribucijske mreže su definirani BAS-om.

Članak 12. (Standardi frekvencije)

- (1) Nazivna frekvencija distribucijske mreže je 50 herca (Hz).
- (2) Dopušteno odstupanje kod normalnih elektroenergetskih i tehničkih uvjeta je $\pm 1\%$, ako se frekvencija regulira automatski, odnosno $\pm 2\%$ ako se frekvencija regulira ručno.
- (3) Iznimno, uslijed više sile, nazivna frekvencija se smije smanjiti najniže do iznosa koji Mrežnim kodeksom utvrdi Neovisni operator sustava u Bosni i Hercegovini, a to može trajati samo do prestanka posljedica više sile.

Članak 13. (Mogući razlozi za odstupanje od standarda)

- (1) Na područjima gdje je radi neizgrađenosti distribucijske mreže ili njene dotrajalosti, smanjena pouzdanost kontinuirane isporuke električne energije, ili su odstupanja od nazivnog napona izvan propisanih granica, kvaliteta može i znatnije odstupiti od veličina utvrđenih ovim Općim uvjetima. ODS je obavezan prilikom zaključenja ugovora o korištenju distribucijske mreže informirati korisnika distribucijskog sustava o ovim činjenicama pod uvjetom kako je prethodno FERK-u podnio plan izgradnje i

rekonstrukcije distribucijske mreže za otklanjanje razloga takvog odstupanja i utvrditi rok za dovođenje kvalitete u propisane granice.

- (2) Ugovorom o korištenju distribucijske mreže može se ugovoriti rok u kojem je ODS obvezan dovesti kvalitetu električne energije u propisane granice.

Članak 14.

(Prekomjerno preuzeta jalova energija/snaga i viši harmonici)

- (1) Krajnji kupac čija trošila i uređaji uzimaju iz distribucijske mreže veću jalovu energiju nego što to odgovara prosječnom faktoru snage ($\cos\varphi=0,95$) obvezan je izvršiti odgovarajuću kompenzaciju jalove snage u cilju smanjenja prekomjernog preuzimanja jalove energije iz distribucijske mreže. Ukoliko krajnji kupac preuzima veću jalovu energiju nego što to odgovara prosječnom faktoru snage ($\cos\varphi=0,95$) istu plaća po važećim tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava.
- (2) Proizvođač električne energije, priključen na distribucijsku mrežu, obvezan je na minimum svesti preuzimanje jalove energije iz distribucijske mreže, prema uvjetima iz elektroenergetske suglasnosti. Ukoliko ipak u pojedinim režimima rada elektrane preuzima jalovu energiju iz distribucijske mreže veću nego što mu je odobreno elektroenergetskom suglasnošću, istu plaća po važećim tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava.
- (3) Ako krajnji kupac ne izvrši odgovarajuću kompenzaciju jalove snage, ODS je obvezan poslati upozorenje za izvršenje kompenzacije i svođenje harmoničke distorzije u propisane granice. Rok za odgovarajuće osposobljavanje i ugradnju kompenzacije će se utvrditi sporazumno.
- (4) Proizvođač električne energije, čiji su proizvodni objekti priključeni na distribucijsku mrežu, obvezan je proizvodnju/potrošnju jalove energije prilagoditi stvarnim potrebama sustava, odnosno održavanju napona i optimalnih energetske tokova u sustavu, odnosno striktno se pridržavati uvjeta i režima rada, propisanih od nadležnog ODS-a.

Članak 15.

(Prigovor korisnika distribucijskog sustava na kvalitetu napona električne energije)

- (1) Ako korisnik distribucijskog sustava podnese ODS-u pisani prigovor na razinu kvalitete napona, a ODS se ne složi s navodima iz prigovora, ODS treba provesti mjerenja u roku od 20 dana od dana podnošenja prigovora, a pisano izvješće o rezultatima mjerenja kvalitete napona na obračunskom mjernom mjestu dostaviti korisniku distribucijskog sustava u daljnjem roku od deset dana.
- (2) Ako se utvrdi kako je prigovor neosnovan, troškove mjerenja snosi korisnik distribucijskog sustava, a ako je prigovor osnovan troškove mjerenja snosi ODS.
- (3) Ako korisnik distribucijskog sustava dostavi izvješće ovlaštene institucije o rezultatima mjerenja kvalitete napona, ODS može prihvatiti rezultate ili postupiti na način opisan u stavcima (1) i (2) ovog članka.
- (4) Ako se utvrdi kako je prigovor bio osnovan, ODS je obvezan sukladno odobrenom planu razvitka i gradnje tog dijela distribucijske mreže za iduće tri godine osigurati standardnu kvalitetu napona na tom obračunskom mjernom mjestu.

- (5) U pojedinačnim slučajevima postojećih korisnika distribucijskog sustava u udaljenim područjima s dugačkim vodovima, odstupanja pokazatelja kvalitete napona mogu biti veća od propisanih, a dovođenje pokazatelja kvalitete napona na propisanu razinu rješava se sukladno rokovima koje odobri FERK, ukoliko ODS nije u mogućnosti riješiti taj problem u trogodišnjem planu razvitka i izgradnje.

Članak 16.

(Standardi i rokovi za uspostavljanje kvalitete električne energije)

- (1) ODS je u obvezi do 1.1.2017. godine kroz adekvatna ulaganja u izgradnju i razvitak distribucijskih mreža uskladiti kvalitetu isporučene električne energije s BAS EN 50160 za javne distribucijske sustave, odnosno s BAS i IEC standardima koji tretiraju ovu oblast.
- (2) Do potpune primjene standarda EN 50160, odnosno odgovarajućeg BAS-a, primjenjivat će se odredbe o kvalitetu dane u člancima 10. do 14. ovih Općih uvjeta.
- (3) Kvaliteta električne energije se mjeri na mjestima preuzimanja i predaje (isporuke), sukladno standardu IEC 61000-4, odnosno odgovarajućem BAS-u, a za kvalitetu je odgovoran onaj tko predaje (isporučuje) električnu energiju.
- (4) ODS je obvezan da na pisani zahtjev korisnika distribucijskog sustava dostavi dokaz o kvaliteti isporučene električne energije, pri čemu mjerenje treba biti sukladno standardu IEC 61000-4, odnosno odgovarajućem BAS-u.

DIO DRUGI

POGLAVLJE I. ELEKTROENERGETSKE SUGLASNOSTI

Članak 17.

(Nadležnost za izdavanje i obveza pribavljanja elektroenergetskih suglasnosti)

- (1) Elektroenergetske suglasnosti se izdaju na zahtjev vlasnika objekta ili investitora.
- (2) Elektroenergetsku suglasnost u slučaju iz članka 60. stavak (2) ovih Općih uvjeta izdaje ODS na svoju inicijativu.
- (3) Elektroenergetske suglasnosti za priključenje objekata na distribucijsku mrežu naponskih razina do uključivo 35 kV izdaje nadležni ODS.
- (4) Na jednom mjernom mjestu može biti priključen samo jedan krajnji kupac/proizvođač, osim u slučajevima zajedničke potrošnje.
- (5) Elektroenergetske suglasnosti se pribavljaju za priključenje objekta na distribucijsku mrežu koji se prvi put priključuje na distribucijsku mrežu, odnosno za objekt koji je u razdoblju duljem od pet godina bio isključen s distribucijske mreže.
- (6) Ukoliko priključak ima više mjernih mjesta vlasnik objekta ili investitor može pribaviti jednu prethodnu elektroenergetsku suglasnost koja sadrži podatke o priključnoj snazi i druge potrebne podatke za svako pojedinačno mjerno mjesto ili pribaviti pojedinačnu elektroenergetsku suglasnost za svako mjerno mjesto.

Članak 18. (Elektroenergetska suglasnost)

- (1) Osim u slučaju iz članka 17. stavak (5) ovih Općih uvjeta, krajnji kupac/proizvođač je obvezan pribaviti elektroenergetsku suglasnost od ODS-a prije nego što pristupi:
 - a) izmjeni tehničkih karakteristika uređaja krajnjeg kupca, odnosno proizvođača, iz čega proizlazi povećanje ili smanjenje priključne snage,
 - b) zamjeni, premještanju ili rekonstrukciji postojećeg priključka ili mjernog mjesta,
 - c) objedinjavanju više mjernih mjesta u jedno mjerno mjesto,
 - d) dijeljenju jednog mjernog mjesta na veći broj mjernih mjesta na istom objektu,
 - e) promjeni namjene objekta i kategorije potrošnje električne energije.
- (2) U slučaju da će novi objekt imati više obračunskih mjernih mjesta, vlasnik objekta ili investitor može podnijeti s pojedinačno navedenim mjernim mjestima zahtjev za prethodnu i za elektroenergetsku suglasnost ili podnijeti zahtjev za prethodnu i za elektroenergetsku suglasnost posebno za svako mjerno mjesto. Vlasnik objekta ili investitor ovakve vrste objekta plaća jednokratne naknade za priključenje za svako obračunsko mjerno mjesto u objektu, pod uvjetom da se ne radi o posebnoj zoni.
- (3) Za svako pojedinačno mjerno mjesto izdaje se elektroenergetska suglasnost i zaključuje se ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovor o korištenju distribucijske mreže ili se korištenje distribucijske mreže regulira ugovorom o opskrbi sukladno ovim Općim uvjetima i ugovor o opskrbi električnom energijom.
- (4) Iznimno od stavka (3) ovog članka, elektroenergetska suglasnost se izdaje investitoru posebne zone za kompletan objekt sa svim mjernim mjestima.
- (5) U slučaju da dođe do promjene namjene objekta ili dijela objekta za kojeg je izdana elektroenergetska suglasnost ili do povećanja/smanjenja vršne snage, krajnji kupac je obvezan zatražiti izdavanje nove elektroenergetske suglasnosti. U tom slučaju krajnjem kupcu se u novoj elektroenergetskoj suglasnosti priznaje do tada stečeno pravo na odobrenu priključnu snagu, ali se mijenja kategorija potrošnje ukoliko je primjenjivo.
- (6) U slučaju promjene vlasništva nad objektom za koji je izdana elektroenergetska suglasnost, novom vlasniku se izdaje elektroenergetska suglasnost s neizmijenjenim tehničkim uvjetima, uz plaćanje troškova obrade zahtjeva.
- (7) U slučaju ustupanja ugovora o korištenju distribucijske mreže i ugovora o opskrbi električnom energijom, primatelju ustupanja se ne izdaje nova elektroenergetska suglasnost.
- (8) Krajnji kupac kojem je odobreno smanjenje priključne snage u slučaju iz stavka (1) točka a) ovog članka, može u roku od pet godina od dana izdavanja elektroenergetske suglasnosti kojom je smanjena priključna snaga ostvariti pravo da mu se ponovo izmjeni i vrati prethodno angažirana priključna snaga bez naknade za priključenje, osim administrativnih troškova za obradu zahtjeva i eventualnih troškova nastalih prilagodbom mjernog mjesta.
- (9) Krajnji kupac može pravo iz stavka (8) ovog članka iskoristiti samo jedanput.
- (10) Istekom roka od pet godina gubi se pravo iz stavka (8) ovog članka.
- (11) Izdana elektroenergetska suglasnost važi samo za priključak, mjerno mjesto i lokaciju definiranu u istoj, te odobrena priključna snaga iz iste nije prenosiva na drugu lokaciju.

- (12) Izuzetno u odnosu na stavak (11) ovog članka krajnjem kupcu kojem je izdana elektroenergetska suglasnost na niskom naponu za priključnu snagu manju ili jednaku 23 kW ukupnu priključnu snagu odobrenu elektroenergetskom suglasnošću može prenijeti na drugu lokaciju u okviru istog trafo područja TS 10(20)/0,4 kV, sukladno odredbama ovih Općih uvjeta. Ovo pravo se može iskoristi samo jedanput i u tom slučaju krajnjem kupcu se izdaje nova elektroenergetska suglasnost.
- (13) U slučaju iz stavka (12) ovog članka krajnji kupac plaća troškove za obradu zahtjeva.

Članak 19. **(Vrste suglasnosti)**

- (1) U ovisnosti od toga u koju svrhu se izdaje, elektroenergetska suglasnost može biti:
 - a) prethodna elektroenergetska suglasnost,
 - b) elektroenergetska suglasnost.
- (2) Prethodna elektroenergetska suglasnost se izdaje na zahtjev krajnjeg kupca/proizvođača ili investitora. Ista je potvrda da se planirani objekt može priključiti na distribucijsku mrežu sukladno elektroenergetskim prilikama i važećim planskim dokumentima predviđenim za to područje.
- (3) Elektroenergetska suglasnost se izdaje na zahtjev krajnjeg kupca/proizvođača prije priključenja na distribucijsku mrežu i u slučajevima iz članka 18. stavak (1) ovih Općih uvjeta.

Članak 20. **(Zahtjev za prethodnu elektroenergetsku suglasnost)**

- (1) Krajnji kupac/proizvođač odnosno investitor koji planira priključiti svoj objekt na distribucijsku mrežu podnosi zahtjev ODS-u za prethodnu elektroenergetsku suglasnost u pisanom obliku, na tipskom obrascu koji je propisao ODS.
- (2) Zahtjev za prethodnu elektroenergetsku suglasnost uključuje sve informacije potrebne ODS-u da adekvatno procijeni mogućnosti priključenja, te utvrdi tehničke uvjete priključenja, uključujući ali ne ograničavajući se na usklađenosti s razvojnim planovima i procjenu povratnog utjecaja uređaja podnositelja zahtjeva na distribucijsku mrežu.
- (3) Zahtjev za prethodnu elektroenergetsku suglasnost, pored ostalog, treba sadržavati i sljedeće:
 - a) podatke o podnositelju zahtjeva,
 - b) naziv, vrstu objekta i adresu/lokaciju objekta, te presliku plana katastarske čestice na kojoj se planira graditi objekt,
 - c) namjenu objekta,
 - d) priključnu snagu i godišnju potrošnju električne energije/snagu i predviđenu (projektiranu) godišnju proizvodnju električne energije ukoliko se radi o proizvodnom objektu,
 - e) režim rada,
 - f) pojedinačan popis trošila iznad 10 kW, odnosno tehničke karakteristike proizvodnih jedinica.
- (4) Uz zahtjev za prethodnu elektroenergetsku suglasnost treba priložiti dokaz o uplati troškova za obradu zahtjeva.

Članak 21.

(Zahtjev za elektroenergetsku suglasnost)

- (1) Krajnji kupac/proizvođač, odnosno investitor posebne zone koji želi priključiti svoj objekt na distribucijsku mrežu ili u slučajevima iz članka 18. stavak (1) ovih Općih uvjeta podnosi ODS-u zahtjev za elektroenergetsku suglasnost u pisanom obliku na tipskom obrascu.
- (2) Zahtjev za elektroenergetsku suglasnost uključuje sve informacije potrebne ODS-u da adekvatno procijeni uvjete priključenja, osim podataka koji su dostavljeni uz zahtjev za prethodnu elektroenergetsku suglasnost.
- (3) Zahtjev za elektroenergetsku saglasnost za mikroproizvođača OIE sadrži i informacije o instaliranoj snazi i lokaciji mikropostrojenja OIE.
- (4) Uz zahtjev za elektroenergetsku suglasnost, pored informacija iz stavka (2) i stavka (3) ovog članka potrebno je priložiti i:
 - a) projektnu dokumentaciju - dio glavnog ili izvedenog projekta koji se odnosi na objekte i instalacije krajnjeg kupca ili proizvođača,
 - b) izjavu kojom krajnji kupac čija je priključna snaga veća od 23 kW, ukoliko to želi, zahtjeva ugradnju limitatora,
 - c) dokaz o uplati troškova za obradu zahtjeva.

Članak 22.

(Zahtjev za elektroenergetsku suglasnost s ograničenim rokom trajanja)

Zahtjev za elektroenergetsku suglasnost s ograničenim rokom trajanja treba sadržavati sljedeće:

- a) podatke o podnositelju zahtjeva,
- b) naziv, vrstu objekta i adresu/lokaciju objekta,
- c) namjenu objekta,
- d) razlog ograničenog roka trajanja,
- e) potrebnu instaliranu i priključnu snagu objekta za koji se podnosi zahtjev,
- f) odobrenje nadležnog tijela,
- g) rok priključenja,
- h) vrijeme trajanja priključka,
- i) mjesto priključenja,
- j) dokaz o uplati troškova za obradu zahtjeva.

Članak 23.

(Rokovi za odlučivanje po zahtjevu)

- (1) Ukoliko zahtjevi iz članaka 20., 21. i 22. ovih Općih uvjeta ne sadrže propisane podatke odnosno dokumentaciju, ODS je obavezan pisanim putem zatražiti od podnositelja dopunu zahtjeva i odrediti mu rok za isto.
- (2) Po zahtjevima iz stavka (1) ovog članka ODS je obavezan odlučiti i odluku dostaviti podnositelju zahtjeva što prije ali ne dulje od 30 dana računajući od dana uredno podnesenog zahtjeva.
- (3) ODS će izdati odgovarajuću elektroenergetsku suglasnost sukladno tehničkim i pogonskim mogućnostima distribucijske mreže, te planovima i programima razvitka,

poštujući načela transparentnosti rada i ravnopravnosti svih krajnjih kupaca/proizvođača.

- (4) Ukoliko energetske karakteristike krajnjeg kupca/proizvođača, kao i stanje distribucijske mreže na terenu uvjetuju priključenje na srednjem naponu, ODS je obvezan odlučiti po zahtjevu i odluku dostaviti podnositelju zahtjeva što prije ali ne dulje od 60 dana računajući od dana uredno podnesenog zahtjeva.
- (5) O svojoj odluci po zahtjevu za prethodnu, odnosno elektroenergetsku suglasnost, ODS je obvezan pisanim putem u obliku rješenja čiji je sastavni dio prethodna, odnosno elektroenergetska suglasnost, ukoliko se ista izdaje, u rokovima iz stavka (2) i stavka (4) ovog članka, obrazložiti razloge donošenja istog, uz obvezno navođenje uputa o pravu na žalbu, o čemu je potrebno osigurati dokaz o urednoj dostavi sukladno važećim zakonskim propisima o načinu dostave.

Članak 24. (Pravo na žalbu)

- (1) FERK sukladno odredbama svog Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi rješava u drugom stupnju po žalbi podnositelja zahtjeva za prethodnu, odnosno elektroenergetsku suglasnost, kome je odbijen pristup distribucijskoj mreži ili je nezadovoljan uvjetima za pristup distribucijskoj mreži.
- (2) Žalba iz stavka (1) ovog članka neposredno se predaje ili šalje poštom nadležnom ODS-u u roku od 15 dana od dana prijema rješenja ODS-a iz članka 23. stavak (5) ovih Općih uvjeta.

Članak 25. (Sadržaj elektroenergetskih suglasnosti za krajnjeg kupca)

- (1) Prethodna elektroenergetska suglasnost za krajnjeg kupca električne energije sadrži energetske, tehničke i druge opće uvjete za priključenje, a posebno:
 - a) opće podatke o podnositelju zahtjeva i objektu koji se priključuje, uključujući naziv, vrstu, adresu/lokaciju i namjenu objekta,
 - b) presliku katastarskog plana čestice na kojoj se planira graditi objekt,
 - c) priključnu snagu objekta,
 - d) naponsku razinu i mjesto priključka,
 - e) kategoriju i grupu potrošnje,
 - f) način priključenja objekta krajnjeg kupca, vrsta mjernih, zaštitnih i upravljačkih instalacija,
 - g) tehničke podatke obračunskog mjernog mjesta,
 - h) rok važenja izdane suglasnosti,
 - i) sustav tehničke zaštite u distribucijskoj mreži i u objektu krajnjeg kupca,
 - j) kao i druge tehničke i opće uvjete ukoliko je potrebno.
- (2) Elektroenergetska suglasnost za krajnjeg kupca električne energije sadrži energetske, tehničke i druge opće uvjete za priključenje, a posebno:
 - a) opće podatke o podnositelju zahtjeva i objektu koji se priključuje, uključujući naziv, vrstu, adresu/lokaciju i namjenu objekta,
 - b) presliku katastarskog plana čestice na kojoj se nalazi objekt,
 - c) broj i nadnevak prethodne elektroenergetske suglasnosti,

- d) instaliranu i priključnu snagu objekta,
 - e) naponsku razinu i mjesto priključka,
 - f) kategoriju i grupu potrošnje,
 - g) način priključenja objekta krajnjeg kupca, vrstu mjernih, zaštitnih i upravljačkih instalacija,
 - h) tehničke podatke obračunskog mjernog mjesta,
 - i) obveze krajnjeg kupca da za režim preuzimanja električne energije s faktorom snage ($\cos \varphi$) nižim od 0,95 ugradi u svom postrojenju uređaj za kompenzaciju prekomjerno preuzete jalove električne energije,
 - j) sustav tehničke zaštite u distribucijskoj mreži i u objektu krajnjeg kupca,
 - k) rok za zaključenje ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovora o korištenju distribucijske mreže ukoliko se korištenje distribucijske mreže ne regulira ugovorom o opskrbi električnom energijom sukladno ovim Općim uvjetima i ugovora o opskrbi električnom energijom,
 - l) rok važenja izdane suglasnosti i uvjete pod kojima je korisnik distribucijskog sustava obvezan pribaviti novu elektroenergetsku suglasnost,
 - m) kao i druge tehničke i opće uvjete ukoliko je potrebno.
- (3) Elektroenergetska suglasnost za priključak objekta koji ima više mjernih mjesta sadrži podatke o priključnoj snazi i druge potrebne podatke za svako mjerno mjesto.

Članak 26.

(Sadržaj elektroenergetskih suglasnosti za proizvođača)

- (1) Prethodna elektroenergetska suglasnost za proizvođača električne energije sadrži energetske, tehničke i druge opće uvjete za priključenje, a posebno:
- a) opće podatke o podnositelju zahtjeva i proizvodnom objektu koji se priključuje,
 - b) presliku katastarskog plana čestice na kojoj se planira graditi proizvodni objekt,
 - c) instaliranu snagu proizvodnog objekta,
 - d) vrstu primarne energije i način konverzije,
 - e) naponsku razinu i mjesto priključka,
 - f) obveze proizvođača o režimu rada proizvodnog objekta i dopuštenom faktoru snage,
 - g) obvezu zaključenja ugovora o uređenju međusobnih odnosa, kao i ugovora o financiranju iz članka 27. stavci (5) i (6) ovih Općih uvjeta, ukoliko se radi o posebnoj zoni,
 - h) način priključenja proizvodnog objekta, vrstu mjernih, zaštitnih i upravljačkih uređaja,
 - i) tehničke podatke obračunskog mjernog mjesta,
 - j) potrebu projektiranja priključka proizvodnog objekta,
 - k) rok važenja izdane suglasnosti,
 - l) kao i druge tehničke i opće uvjete ukoliko je potrebno.
- (2) Elektroenergetska suglasnost za proizvođača električne energije sadrži energetske, tehničke i druge opće uvjete za priključenje, a posebno:
- a) opće podatke o podnositelju zahtjeva i proizvodnom objektu koji se priključuje,

- b) presliku katastarskog plana čestice na kojoj se nalazi objekt,
- c) instalirana snaga po proizvodnoj jedinici i ukupna instalirana snaga proizvodnog objekta,
- d) tehničke karakteristike proizvodnih jedinica,
- e) naponsku razinu i mjesto priključka,
- f) obveze proizvođača u svezi dopuštenog režima rada proizvodnog objekta i faktora snage proizvodnog objekta,
- g) jednopolnu shemu proizvodnog objekta,
- h) način priključenja proizvodnog objekta, vrstu mjernih, zaštitnih i upravljačkih uređaja,
- i) obvezu izvršenja ugovora o financiranju iz članka 27. stavak (6) ovih Općih uvjeta, ukoliko se radi o posebnoj zoni,
- j) tehničke podatke obračunskog mjernog mjesta,
- k) rok za zaključenje ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovora o korištenju distribucijske mreže i ugovora o opskrbi električnom energijom,
- l) rok važenja izdane suglasnosti i uvjete pod kojima je proizvođač električne energije obavezan pribaviti novu elektroenergetsku suglasnost,
- m) kao i druge tehničke i opće uvjete ukoliko je potrebno.

Članak 27. **(Posebna zona)**

- (1) Za priključenje objekata na distribucijsku mrežu koji se grade u posebnoj zoni, investitor u posebnoj zoni obavezan je ODS-u podnijeti zahtjev za sagledavanje tehničkih uvjeta priključenja posebne zone na distribucijsku mrežu i uređenja međusobnih odnosa. Ovaj zahtjev se ujedno smatra i zahtjevom za prethodnu elektroenergetsku suglasnost.
- (2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovog članka prilažu se:
 - a) dokumenti kojima se dokazuje status investitora posebne zone,
 - b) preslika katastarskog plana čestice na kojoj se planira graditi objekt,
 - c) važeći dokument prostornog uređenja iz kojega je vidljiva namjena i oblikovanost građevinskog zemljišta na kojem se planira graditi objekt, pri čemu je najniža razina dokumenata prostorni plan općine ili grada usklađen s planom kantona,
 - d) idejno rješenje objekta koji se planira graditi s tehničko-tehnološkim karakteristikama,
 - e) podatci o potrebama za električnom energijom i snagom.
- (3) Radi sagledavanja tehničkih uvjeta priključenja na distribucijsku mrežu, potrebe projektiranja distribucijske mreže i priključaka u posebnoj zoni, ODS izrađuje idejno rješenje priključenja posebne zone. Na osnovi usuglašenog idejnog rješenja priključenja posebne zone, ODS izdaje investitoru posebne zone prethodnu elektroenergetsku suglasnost.
- (4) U prethodnoj elektroenergetskoj suglasnosti iz stavka (3) ovog članka posebno se navodi:
 - a) ukupna snaga potrebna za priključenje objekta u posebnoj zoni kao zbroj svih pojedinačnih priključnih snaga pomnožen s faktorom istovremenosti,

- b) popis svih pojedinačnih obračunskih mjernih mjesta budućih krajnjih kupaca u posebnoj zoni s njihovom pojedinačnom priključnom snagom,
 - c) ukoliko se radi o proizvodnom objektu broj i snagu agregata.
- (5) Na osnovi izdane prethodne elektroenergetske suglasnosti ODS i investitor posebne zone zaključuju ugovor o uređenju međusobnih odnosa, kojim se utvrđuju:
- a) uvjeti i dinamika financiranja pripreme izgradnje elektroenergetskih objekata za stvaranje tehničkih uvjeta u distribucijskoj mreži ODS-a, distribucijske mreže u posebnoj zoni i priključaka krajnjih kupaca/proizvođača, uključujući i dobivanje građevinske dozvole,
 - b) uvjeti, dinamika i obim financiranja izgradnje elektroenergetskih objekata za stvaranje tehničkih uvjeta u distribucijskoj mreži ODS-a, distribucijske mreže u posebnoj zoni i priključaka krajnjih kupaca/proizvođača,
 - c) pravila u slučaju promjene priključne snage budućih krajnjih kupaca/proizvođača u posebnoj zoni,
 - d) prijenos prava i obveza na krajnje kupce,
 - e) ostali međusobni odnosi.
- (6) Na osnovi ugovora o uređenju međusobnih odnosa, a na osnovi prethodne elektroenergetske suglasnosti i građevinske dozvole za elektroenergetske objekte iz ugovorenog obima izgradnje elektroenergetskih objekata i stvaranja tehničkih uvjeta u distribucijskoj mreži ODS-a, uključujući distribucijsku mrežu u posebnoj zoni i priključke krajnjih kupaca/proizvođača, ODS i investitor posebne zone zaključuju ugovor o financiranju izgradnje tih objekata.
- (7) Ugovorom o financiranju iz stavka (6) ovog članka se pored ostalog definira način, uvjeti plaćanja i iznos naknade za priključenje sukladno Pravilniku o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu.
- (8) Na osnovi ugovora o uređenju međusobnih odnosa, ugovora o financiranju i prethodne elektroenergetske suglasnosti i elektroenergetske suglasnosti, ODS izdaje svakom pojedinačnom krajnjem kupcu/proizvođaču u posebnoj zoni elektroenergetsku suglasnost.
- (9) Na osnovi elektroenergetske suglasnosti ODS sa svakim pojedinačnim krajnjim kupcem/proizvođačem u posebnoj zoni zaključuje ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage.

Članak 28.

(Obveznost primjene uvjeta iz suglasnosti)

- (1) Uvjeti koje ODS propiše u elektroenergetskoj suglasnosti su obvezni za krajnjeg kupca/proizvođača koji se priključuje na distribucijsku mrežu i isti se ne smiju mijenjati bez izdavanja nove elektroenergetske suglasnosti.
- (2) ODS je obvezan priključiti na distribucijsku mrežu objekte svakog krajnjeg kupca/proizvođača, koji je dobio elektroenergetsku suglasnost i ispunio uvjete iz elektroenergetske suglasnosti i ugovora o priključenju i zaključio ugovor o korištenju distribucijske mreže i ugovor o opskrbi električnom energijom sukladno ovim Općim uvjetima.

Članak 29.

(Rok važenja prethodne elektroenergetske suglasnosti)

- (1) Prethodna elektroenergetska suglasnost izdaje se na razdoblje od jedne godine. Prethodna elektroenergetska suglasnost se može obnoviti za još jednu godinu.
- (2) Izdana prethodna elektroenergetska suglasnost prestaje važiti ukoliko podnositelj zahtjeva u roku od jedne godine od njenog izdavanja nije zatražio njenu obnovu ili nije zatražio elektroenergetsku suglasnost.

Članak 30.

(Rok važenja elektroenergetske suglasnosti)

- (1) Rok važenja izdane elektroenergetske suglasnosti po kojoj je izvršeno priključenje nije ograničen.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka elektroenergetska suglasnost s ograničenim rokom trajanja može se izdati za objekte koji su namijenjeni povremenom ili privremenom korištenju.
- (3) Elektroenergetska suglasnost izdana investitoru posebne zone za kompletan objekt sa svim mjernim mjestima prestaje važiti kada se krajnjim kupcima izda elektroenergetska suglasnost za svako pojedinačno mjerno mjesto.
- (4) Izdana elektroenergetska suglasnost prestaje važiti ukoliko imatelj elektroenergetske suglasnosti ne zaključi ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovor o korištenju distribucijske mreže i ugovor o opskrbi električnom energijom sukladno ovim Općim uvjetima, u roku određenom u elektroenergetskoj suglasnosti.
- (5) Iznimno od roka propisanog stavkom (1) ovog članka, elektroenergetska suglasnost prestaje važiti u slučaju kada je priključak krajnjeg kupca isključen s distribucijske mreže dulje od pet godina.
- (6) U slučaju iz stavka (5) ovog članka ODS obavještava sve krajnje kupce kako će im nakon isteka roka od pet godina prestati važiti elektroenergetska suglasnost u kojem slučaju će biti obvezni tražiti ponovno izdavanje iste. ODS dostavlja ovu obavijest krajnjem kupcu najmanje 60 dana prije isteka roka od pet godina.
- (7) Elektroenergetska suglasnost prestaje važiti prestankom ugovora o korištenju distribucijske mreže, odnosno prestankom ugovora o opskrbi električnom energijom ukoliko je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom sukladno ovim Općim uvjetima, osim u slučaju promjene opskrbljivača i u slučaju ustupanja ugovora o korištenju distribucijske mreže i ugovora o opskrbi električnom energijom, te u razdoblju trajanja privremenog isključenja s distribucijske mreže.

Članak 31.

(Tipski obrasci)

- (1) ODS je obavezan izraditi tipske obrasce zahtjeva za prethodnu elektroenergetsku suglasnost i elektroenergetsku suglasnost.
- (2) Obrasci iz stavka (1) ovog članka moraju biti dostupni javnosti na internetskoj stranici ODS-a i ovlaštenim uredima ODS-a za odnose s korisnicima distribucijskog sustava.

- (3) ODS je obvezan izraditi tipske obrasce prethodne elektroenergetske suglasnosti i elektroenergetske suglasnosti.

POGLAVLJE II. UGOVORI

Članak 32. (Vrste ugovora)

Odnosi između ODS-a, opskrbljivača, krajnjih kupaca i proizvođača električne energije uređuju se sljedećim ugovorima:

- a) ugovorom o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage,
- b) ugovorom o korištenju distribucijske mreže,
- c) ugovorom o opskrbi električnom energijom.

Članak 33. (Ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage)

- (1) Ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage zaključuje ODS s imateljem elektroenergetske suglasnosti u slučaju izgradnje novog priključka ili u slučajevima iz članka 18. stavak (1) osim točke e) ovih Općih uvjeta.
- (2) ODS izrađuje ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage na osnovi izdane elektroenergetske suglasnosti i prije zaključenja istog, informira drugu stranu o svim bitnim elementima ugovora uključujući detaljne informacije o iznosu i načinu obračuna naknade za priključenje, kao i o eventualnoj mogućnosti načina plaćanja i slično.
- (3) Ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage pored izvoda iz ovih Općih uvjeta s odredbama koje se odnose na priključak, te ostalih odredbi usuglašenih između ugovornih strana sadrži i odredbe vezane za:
 - a) podatke o ugovornim stranama,
 - b) predmet ugovora, broj i nadnevak zaključenja ugovora,
 - c) naziv i adresu objekta koji se priključuje na distribucijsku mrežu,
 - d) broj elektroenergetske suglasnosti i nadnevak izdavanja, odnosno broj i nadnevak ugovora o uređenju međusobnih odnosa ukoliko je u pitanju posebna zona,
 - e) tehničke elemente priključka sukladno uvjetima iz izdane elektroenergetske suglasnosti,
 - f) iznos naknade za priključenje na distribucijsku mrežu s rokom i dinamikom uplate,
 - g) uvjete koji se odnose na razgraničenje obveza ODS-a i imatelja elektroenergetske suglasnosti prilikom izgradnje priključka ako je primjenjivo,
 - h) vlasništvo nad priključkom,
 - i) rok za izgradnju priključka,
 - j) rok za priključenje na distribucijsku mrežu,
 - k) naknadu štete,
 - l) primjenu zakona, ovih Općih uvjeta i drugih Zakona i podzakonskih akata,
 - m) način rješavanja sporova i
 - n) razloge za raskid ugovora.

Članak 34. (Ugovor o korištenju distribucijske mreže)

- (1) Ugovor o korištenju distribucijske mreže zaključuje ODS s opskrbljivačem ili izravno s krajnjim kupcem.
- (2) Opskrbljivač je obavezan ugovorom s ODS-om regulirati korištenje distribucijske mreže za krajnje kupce s kojima je zaključio ugovor o opskrbi električnom energijom u slučaju da je korištenje distribucijske mreže regulirano istim.
- (3) Javni opskrbljivač je obavezan ugovorom s ODS-om regulirati korištenje distribucijske mreže za svoje kupce. Rezervni opskrbljivač ima obvezu regulirati korištenje distribucijske mreže za krajnje kupce, ukoliko je to primjenjivo sukladno ovim Općim uvjetima.
- (4) Ugovor o korištenju distribucijske mreže pored izvoda iz ovih Općih uvjeta s odredbama koje se odnose na korištenje distribucijske mreže, važećih tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava, te ostalih odredbi usuglašenih između ugovornih strana sadrži i odredbe vezane za:
 - a) podatke o ugovornim stranama,
 - b) predmet ugovora, broj i nadnevak zaključenja ugovora,
 - c) definicije pojmova ukoliko se ugovorom uvode novi pojmovi i definicije koje nisu definirane odnosnim propisima,
 - d) broj i nadnevak elektroenergetske suglasnosti i ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage,
 - e) podatke o instaliranoj/priključnoj snazi i ostalim energetske veličinama odobrenim u elektroenergetskoj suglasnosti,
 - f) prijenos vlasništva mjernih uređaja i/ili priključka postojećih krajnjih kupaca električne energije,
 - g) mjesto isporuke, mjesto i način mjerenja,
 - h) adresu, rok i način dostave računa i obavještenja, uključujući i dostavu elektroničkog računa ako korisnik distribucijskog sustava to zahtijeva,
 - i) kontinuiranu, pouzdanu i sukladno usvojenim standardima kvalitete isporuku električne energije krajnjim kupcima,
 - j) iznimke od standardne kvalitete isporučene električne energije propisane ovim Općim uvjetima,
 - k) mogućnost ugovaranja veće sigurnosti u napajanju od standardne sigurnosti,
 - l) razinu dopuštenog povratnog utjecaja na distribucijsku mrežu,
 - m) upravljanje elektroenergetskim postrojenjima korisnika distribucijskog sustava od ODS-a,
 - n) održavanje priključka,
 - o) nesmetani pristup ODS-a u svrhu ugradnje i plombiranja mjernih uređaja, očitavanja stanja mjerila, zamjene mjernih uređaja i opreme, te kontrolu mjernih uređaja i opreme,
 - p) uredno očitavanje mjernih uređaja i dostavljanje podataka opskrbljivaču radi obračuna,

- q) obavijesti korisnicima distribucijskog sustava prije početka planiranih radova na održavanju distribucijske mreže,
 - r) tarifne stavove za korištenje distribucijskog sustava koje utvrđuje FERK,
 - s) obavještanje korisnika distribucijskog sustava o promjenama tarifnih stavova za korištenje distribucijske mreže,
 - t) obračunsko razdoblje,
 - u) plaćanje korištenja distribucijske mreže sukladno tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava, prema obračunu iskazanom na dostavljenom računu,
 - v) kamate sukladno zakonu,
 - w) iznimke u isporuci električne energije sukladno propisanim restriktivnim mjerama,
 - x) razloge obustave isporuke električne energije,
 - y) način obustave isporuke električne energije,
 - z) privremenu odjavu krajnjeg kupca s mjesta priključenja sukladno ovim Općim uvjetima,
 - aa) obavještanje krajnjeg kupca u slučaju privremenog isključenja objekta krajnjeg kupca s distribucijske mreže prije isteka roka privremenog isključenja i o posljedicama proteka roka privremenog isključenja,
 - bb) učinkovito postupanje, na način i u rokovima propisanim za promjenu opskrbljivača,
 - cc) provjeru finansijskih i drugih podataka o krajnjem kupcu kod ranijeg opskrbljivača u slučaju zahtjeva krajnjeg kupca za opskrbu kod rezervnog opskrbljivača,
 - dd) osiguranje mjernih podataka radi izrade konačnog obračuna potrošnje krajnjeg kupca nakon svake promjene opskrbljivača električne energije,
 - ee) izvještavanje, razmjenu podataka i povjerljivost informacija odnosno određenih podataka dobivenih neposredno ili posredno tijekom realizacije ugovora,
 - ff) naknadu štete,
 - gg) višu silu,
 - hh) primjenu Zakona, ovih Općih uvjeta, pravila propisanih za tržište električne energije i drugih zakona i podzakonskih akata,
 - ii) dostavljanje opskrbljivaču prigovora krajnjih kupaca za koje je isti nadležan,
 - jj) način rješavanja žalbi i prigovora,
 - kk) mogućnost ugovaranja arbitraže,
 - ll) razdoblje važenja ugovora,
 - mm) prestanak ugovora.
- (5) Ugovor o korištenju distribucijske mreže koji ODS zaključuje s opskrbljivačem iz stavka (2) i stavka (3) ovog članka pored podataka iz stavka (4) sadrži i odredbe vezane za:
- a) dostavu bankovnog jamstva ODS-u, osim javnog i rezervnog opskrbljivača, temeljene na tromjesečnoj količini električne energije i snage koja se distribuira i broju krajnjih kupaca,

- b) omogućavanje opskrbljivaču korištenja podataka krajnjeg kupca uz osiguranje zaštite povjerljivih informacija sukladno zakonu uz pribavljanje prethodne suglasnosti krajnjeg kupca radi razmjene podataka, izuzev ako za takvu suglasnost ne postoji pravna osnova,
- c) obavještanje ODS-a u slučaju privremene odjave krajnjeg kupca s mjesta priključenja,
- d) obustavu isporuke električne energije od ODS-a objektu krajnjeg kupca na zahtjev opskrbljivača u slučajevima i na način propisan Zakonom i ovim Općim uvjetima,
- e) postupanje po prigovorima krajnjih kupaca i dostavljanje ODS-u zahtjeva za koje je isti nadležan, kao i pravodobno obavještanje krajnjeg kupca po zahtjevima ODS-a,
- f) omogućavanje ODS-u razmjene informacija o krajnjim kupcima uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka sukladno zakonu, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu suglasnost krajnjeg kupca radi razmjene podataka, izuzev ako za takvu suglasnost ne postoji pravna osnova,
- g) primjenu tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava sukladno podacima primljenim od ODS-a, uz odvojeno iskazivanje na računima,
- h) isplatu ODS-u fakturiranih iznosa za korištenje distribucijske mreže u ugovorenom roku,
- i) količinu električne energije,
- j) prestanak ugovora.

Članak 35.

(Ugovor o opskrbi električnom energijom)

- (1) Ugovor o opskrbi električnom energijom zaključuje opskrbljivač s krajnjim kupcima, bilo da se radi o izabranom opskrbljivaču, javnom opskrbljivaču ili rezervnom opskrbljivaču.
- (2) Ugovor o opskrbi električnom energijom pored izvoda iz ovih Općih uvjeta s odredbama koje se odnose na opskrbu električnom energijom, te ostalih odredbi usuglašениh između ugovornih strana sadrži i odnosne odredbe vezane za korištenje distribucijske mreže ukoliko je reguliranje distribucijske mreže predmet ovog ugovora, kao i odredbe vezane za:
 - a) podatke o ugovornim stranama,
 - b) predmet ugovora, broj i nadnevak zaključenja ugovora,
 - c) broj ugovora o korištenju distribucijske mreže, ukoliko korištenje distribucijske mreže nije predmet ovog ugovora,
 - d) instaliranu/priključnu snagu i ostale energetske veličine odobrene u elektroenergetskoj suglasnosti,
 - e) mjesto (adresa) isporuke, mjesto i način mjerenja,
 - f) adresu, rok i način dostave računa i obavijesti, uključujući i dostavu elektroničkog računa ako krajnji kupac to zahtijeva,
 - g) količinu i kvalitetu električne energije koja se kupuje od opskrbljivača,

- h) zaključivanje ugovora istovremeno s više opskrbljivača ukoliko postoji mogućnost utvrđivanja obračunskih veličina što potvrđuju operator sustava i balansno odgovorna strana,
- i) cijenu opskrbe,
- j) tarifne stavove za korisnike distribucijskog sustava u slučaju ako krajnji kupac ugovorom o opskrbi električnom energijom regulira korištenje distribucijske mreže,
- k) način obračuna i fakturiranja isporučene električne energije sukladno podacima dobivenim od ODS-a,
- l) obavještanje krajnjeg kupca o promjenama nastalim u svezi obračuna,
- m) dostavljanje računa za isporučenu električnu energiju s jasnom strukturom troškova, uključujući i posebnu stavku iznosa naknade za obnovljive izvore energije,
- n) obračunsko razdoblje, rok za plaćanje dostavljenog računa, kao i za kamatu sukladno zakonu,
- o) uredno plaćanje dostavljenih računa,
- p) osiguranje ugovorene količine električne energije,
- q) iznimke sukladno propisanim restriktivnim mjerama,
- r) zahtjev opskrbljivača ODS-u za obustavu isporuke električne energije objektu krajnjeg kupca zbog neizvršavanja obveza po ugovoru o opskrbi električnom energijom, u slučajevima i na način propisan Zakonom i ovim Općim uvjetima,
- s) razloge i način obustave opskrbe električnom energijom,
- t) izvještanje, razmjenu podataka i povjerljivost informacija odnosno određenih podataka dobivenih neposredno ili posredno tijekom realizacije ugovora,
- u) omogućavanje ODS-u razmjene informacija o krajnjim kupcima uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka sukladno zakonu, uz pribavljanje prethodne suglasnosti krajnjeg kupca radi razmjene podataka, izuzev ako za takvu suglasnost ne postoji pravna osnova,
- v) zahtjeve krajnjeg kupca za provjeru svoje potrošnje, te ostalih tehničkih i mjernih podataka, ako je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom,
- w) obavještanje opskrbljivača u slučaju privremene odjave s mjesta priključenja,
- x) obavještanje ODS-a u slučaju privremene odjave krajnjeg kupca s mjesta priključenja ako je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom,
- y) obavještanje krajnjeg kupca o isteku roka ugovora o opskrbi,
- z) učinkovito postupanje, na način i u rokovima propisanim za promjenu opskrbljivača,
- aa) slučaj promjene opskrbljivača i reguliranje financijske obveze prema prethodnom opskrbljivaču kako bi krajnji kupac mogao ostvariti pravo na uslugu rezervnog opskrbljivača, osim ukoliko je prethodni ugovor raskinut zbog neplaćanja,

- bb) konačni obračun potrošnje krajnjeg kupca nakon svake promjene opskrbljivača električne energije,
- cc) izvještavanje, razmjenu podataka i povjerljivost određenih podataka dobivenih neposredno ili posredno tijekom realizacije ugovora,
- dd) naknadu štete,
- ee) višu silu,
- ff) primjenu Zakona, ovih Općih uvjeta, pravila propisanih za tržište električne energije i drugih zakona i podzakonskih akata,
- gg) dostavljanje ODS-u prigovora krajnjih kupaca vezanih za korištenje distribucijske mreže,
- hh) način rješavanja prigovora,
- ii) mogućnost ugovaranja arbitraže,
- jj) razdoblje važenja ugovora,
- kk) prestanak ugovora.

Članak 36. (Rok za promjenu opskrbljivača)

U slučaju kada krajnji kupac namjerava promijeniti opskrbljivača električnom energijom, postupak se mora završiti u roku i na način propisan procedurama za promjenu opskrbljivača.

Članak 37. (Prestanak ugovora)

Ugovori iz članka 34. i članka 35. ovih Općih uvjeta prestaju u slučaju:

- a) smrti krajnjeg kupca, odnosno prestanka pravne osobe,
- b) sporazuma između ugovornih strana,
- c) promjene vlasništva nad objektom krajnjeg kupca,
- d) isteka roka na koji je ugovor zaključen,
- e) otkaza ugovora,
- f) nastupanja okolnosti za prestanak ugovora propisanih zakonom.

Članak 38. (Posebni ugovori o međusobnim odnosima)

- (1) Odnosi između ODS-a, opskrbljivača, proizvođača električne energije i drugih subjekata na tržištu električne energije uređuju se posebnim ugovorima o međusobnim odnosima.
- (2) Ugovori iz stavka (1) ovog članka pored ostalih odredbi usuglašanih između ugovornih strana sadrže i:
 - a) predmet ugovora,

- b) način međusobnog informiranja,
 - c) način povezivanja i informatičke razmjene podataka,
 - d) prava i obveze ugovornih strana,
 - e) postupke na obračunskom mjernom mjestu,
 - f) ekonomske odnose između ugovornih strana,
 - g) način rješavanja sporova,
 - h) odredbe vezane za određivanje suda nadležnog za rješavanje sporova, koji nisu riješeni mirnim putem,
 - i) ostale međusobne odnose.
- (3) Način međusobnog informiranja, povezivanja i informatičke razmjene podataka, kao i drugi postupci vezani za njihovo sudjelovanje na tržištu električne energije moraju biti usuglašeni sa zakonom i podzakonskim aktima kojima se posebno reguliraju odnosi na tržištu električne energije.

Članak 39. **(Tipski obrasci ugovora)**

- (1) ODS je obvezan izraditi tipske obrasce ugovora iz članka 33. i članka 34. ovih Općih uvjeta, te ih objaviti na svojoj internetskoj stranici i učiniti dostupnim u svojim uredima za odnose s korisnicima distribucijskog sustava, bez naknade.
- (2) Opskrbljivači su obvezni izraditi tipske obrasce ugovora iz članka 35. ovih Općih uvjeta, te ih objaviti na svojoj internetskoj stranici i učiniti ih dostupnim u svojim uredima za odnose s krajnjim kupcima električne energije, bez naknade.

Članak 40. **(Zajednička potrošnja)**

U slučaju zajedničke potrošnje krajnji kupci svojim ugovorom o korištenju distribucijske mreže/ugovorom o opskrbi električnom energijom zaključenim sukladno ovim Općim uvjetima preuzimaju i obvezu plaćanja pripadajućeg dijela troškova zajedničke potrošnje. Potraživanja za zajedničku potrošnju imaju isti status i tretman kao i potraživanja za električnu energiju preuzetu na mjernom mjestu krajnjeg kupca, koji je i krajnji korisnik zajedničke potrošnje.

Članak 41. **(Promjena vlasništva objekta i nasljeđivanje)**

- (1) Kod promjene vlasništva objekta krajnjeg kupca, raniji vlasnik-krajnji kupac je obvezan u roku od 30 dana od dana promjene vlasništva dostaviti obavijest o otkazu ugovora o korištenju distribucijske mreže, kao i ugovora o opskrbi električnom energijom, uz predočenje odgovarajuće isprave o promjeni vlasništva sukladno

- zakonu, a novi vlasnik tog objekta je obavezan u istom roku podnijeti zahtjev za zaključenje novih ugovora, uz predočenje odgovarajuće isprave o promjeni vlasništva.
- (2) Na temelju primljene obavijesti o otkazu ugovora krajnjeg kupca iz stavka (1) ovog članka, ODS je obavezan u daljnjem roku od pet dana od dana prijema iste obavijesti pregledati mjerno mjesto, očitati stanje brojila i utvrđeno dostaviti opskrbljivaču.
 - (3) Na temelju očitavanja brojila iz stavka (2) ovog članka, ODS i opskrbljivač obavezni su izvršiti obračun potrošnje električne energije i korištenja distribucijske mreže, kada obračun predstavlja osnovu razgraničenja ugovornih odnosa između ranijeg vlasnika i novog vlasnika objekta, te njihovih odnosa s ODS-om i opskrbljivačem i od tog dana se ranijem vlasniku-krajnjem kupcu ne mogu obračunavati obveze na tom mjernom mjestu.
 - (4) Ukoliko novi vlasnik objekta iz stavka (1) ovog članka ne zaključi ugovor o korištenju distribucijske mreže i ugovor o opskrbi električnom energijom sukladno zakonu i ovim Općim uvjetima, ODS će obustaviti isporuku električne energije na tom obračunskom mjernom mjestu na način propisan odredbama ovih Općih uvjeta.
 - (5) Ukoliko novi vlasnik ne zaključi ugovore iz stavka (4) ovog članka u roku koji je propisan za privremeno isključenje s distribucijske mreže, prestaje važiti elektroenergetska suglasnost izdana za predmetno mjerno mjesto.
 - (6) Ukoliko raniji vlasnik-krajnji kupac nije postupio sukladno odredbama stavka (1) ovog članka, za razgraničenje obveza za preuzetu električnu energiju mogu se koristiti odredbe ugovora o kupoprodaji objekta ili druge odgovarajuće isprave o promjeni vlasništva sukladno zakonu u slučaju da sadrži razgraničenje ili nadnevak temeljem kojeg se može utvrditi ovo razgraničenje. U slučaju da ugovor o kupoprodaji objekta odnosno odgovarajuća isprava o promjeni vlasništva ne sadrži odredbe o razgraničenju, odnosno da se isto ne može utvrditi, ODS i opskrbljivač će, na zahtjev novoga vlasnika objekta, uz predočenje odgovarajuće isprave o promjeni vlasništva zaključiti ugovor o korištenju distribucijske mreže i ugovor o opskrbi električnom energijom sukladno ovim Općim uvjetima s danom prijave novog vlasnika, kada je prijava novog vlasnika osnova razgraničenja ugovornih odnosa između ranijeg vlasnika i novog vlasnika objekta, te njihovih odnosa s ODS-om i opskrbljivačem.
 - (7) Nasljednik, odnosno pravni sljednik je obavezan zaključiti novi ugovor s ODS-om i opskrbljivačem i regulirati obveze nastale prije nastupanja navedenih okolnosti, najkasnije 30 dana od dana utvrđivanja nasljednika odnosno pravnog sljednika.
 - (8) Kada se ne zakluče ugovori u roku navedenom u stavku (7) ovog članka ili ako nasljednik/pravni sljednik ne prihvati obveze prethodnika, ODS isključuje objekt nasljednika/pravnog sljednika s distribucijske mreže, te ODS i opskrbljivač pokreću postupak za naplatu potraživanja po osnovi isporučene električne energije prethodniku.

Članak 42. **(Ustupanje ugovora)**

- (1) Krajnji kupac, koji je vlasnik objekta, može zatražiti da se njegov ugovor o korištenju distribucijske mreže i ugovor o opskrbi električnom energijom na određeno vrijeme ustupe drugom krajnjem kupcu, a ODS/opskrbljivač može na takvo ustupanje dati pristanak, sukladno zakonu i ovim Općim uvjetima.
- (2) Elektroenergetska suglasnost i dalje glasi na ustupatelja.

POGLAVLJE III. PRIKLJUČAK KRAJNJEG KUPCA/PROIZVOĐAČA

Članak 43. (Priključak)

- (1) Priključak počinje u priključnoj točki na distribucijskoj mreži, koju jednoznačno određuje ODS u uvjetima elektroenergetske suglasnosti. Ukoliko to energetske prilike uvjetuju, početna točka priključka može biti i srednjenaponska ćelija u TS 110/x kV (nakon usuglašavanja ODS-a i Elektroprijenosa Bosne i Hercegovine a.d. Banja Luka).
- (2) Priključak se završava mjernim mjestom kod krajnjeg kupca/proizvođača, uključujući i mjerni slog.
- (3) Kao element priključka kod krajnjih kupaca kod kojih se ne mjeri ili kod kojih se ne obračunava snaga, a mjerno mjesto nije opremljeno elektronskim brojiлом ODS ugrađuje limitator (ograničavač) snage.

Članak 44. (Pravilnik o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu)

- (1) Priključenje objekata novih krajnjih kupaca/proizvođača odnosno investitora posebne zone, vrši se prema uvjetima definiranim u Pravilniku o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu kojeg donosi FERK.
- (2) Pravilnik o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu sadrži Metodologiju za izračunavanje naknada za priključenje objekata krajnjih kupaca/proizvođača odnosno investitora posebne zone na distribucijsku mrežu, te opće specifikacije radova i materijala za izradu energetske objekata distribucijskog sustava, koje služe kao kalkulatívni elementi za izračunavanje prosječne vrijednosti investicije za priključenje jednog kilovata snage na NN i SN distribucijsku mrežu, iz čega se utvrđuje jedinični iznos naknade za priključenje.
- (3) Pravilnik o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu treba biti dostupan na internetskoj stranici FERK-a, kao i na internetskoj stranici ODS-a i u svim ovlaštenim uredima ODS-a za odnose s korisnicima distribucijskog sustava.

Članak 45. (Jedinični iznos naknada za priključenje)

- (1) ODS je obvezan u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu i ovih Općih uvjeta dostaviti FERK-u, radi davanja suglasnosti, jedinične iznose naknada za priključenje na distribucijsku mrežu izrađene sukladno navedenom pravilniku.

- (2) ODS sukladno odredbama Pravilnika o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu može zahtijevati izmjenu jediničnih iznosa naknada za priključenje na distribucijsku mrežu.
- (3) U slučaju da predloženi iznos jediničnih naknada za priključenje na distribucijsku mrežu nije sukladan Pravilniku o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu, FERK utvrđuje jedinične iznose naknada za priključenje na distribucijsku mrežu.
- (4) Jedinični iznosi naknada za priključenje na distribucijsku mrežu trebaju biti dostupni krajnjim kupcima/proizvođačima na internetskoj stranici FERK-a, ODS-a, kao i svim ovlaštenim uredima ODS-a za odnose s korisnicima distribucijskog sustava.
- (5) FERK može na vlastitu inicijativu pokrenuti postupak izmjene jediničnih iznosa naknada za priključenje na distribucijsku mrežu.

Članak 46. **(Cjenik usluga)**

- (1) ODS utvrđuje Cjenik usluga koji sadrži iznose za izdavanje elektroenergetskih suglasnosti, isključenje i ponovno uključanje na zahtjev krajnjeg kupca/proizvođača, pregled ispravnosti priključka i mjernog mjesta na zahtjev krajnjeg kupca/proizvođača, mjerenje i izvještavanje o kvaliteti napona na zahtjev krajnjeg kupca/proizvođača, utvrđivanje neovlaštene potrošnje električne energije i drugih usluga vezanih za obavljanje djelatnosti ODS-a i objavljuje ga na svojoj internetskoj stranici.
- (2) Cjenik usluga treba biti dostupan svim krajnjim kupcima/proizvođačima u svim ovlaštenim uredima ODS-a za odnose s korisnicima distribucijskog sustava i uredima opskrbljivača za odnose s krajnjim kupcima, te dostavljen FERK-u na uvid.

Članak 47. **(Pravilnik o mjernom mjestu)**

- (1) Pravilnikom o mjernom mjestu ODS, pored ostalog, utvrđuje:
 - a) mjesto postavljanja mjernog sloga kod krajnjeg kupca/proizvođača,
 - b) dimenzije, materijal i stupanj zaštite,
 - c) pripadajuću opremu mjernog sloga,
 - d) usvojene tipove i klase točnosti mjernih uređaja, u ovisnosti o naponskoj razini, vršnoj snazi, kategoriji i grupi potrošnje,
 - e) usvojene tipove uređaja za upravljanje tarifama,
 - f) komunikacijske uređaje.
- (2) Pravilnik o mjernom mjestu treba biti dostupan na internetskoj stranici ODS-a, kao i u svim ovlaštenim uredima ODS-a za odnose s korisnicima distribucijskog sustava.

Članak 48. **(Uvjeti za izgradnju priključka)**

- (1) Nadležni ODS je investitor i vlasnik svih novih priključaka na niskom i srednjem naponu, isključujući posebnu zonu i obvezan je izgraditi priključak potreban za

priključenje krajnjeg kupca/proizvođača, ukoliko je isti ispunio uvjete iz elektroenergetske suglasnosti i ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage i uplatio iznos naknade za priključenje. Iznimka su glavni razvodni ormari, razvodni ormari, mjerni ormari po etažama i usponski vodovi koji su sastavni dio građevine, a preko kojih se povezuje mjerno mjesto kupca.

- (2) Prilikom projektiranja i izgradnje priključka ODS je obavezan voditi računa o lokaciji mjernog mjesta na način da mu bude osiguran nesmetan pristup istom.
- (3) Investitor posebne zone obavezan je zaključiti ugovore s ODS-om sukladno članku 27. ovih Općih uvjeta.

Članak 49. (Rok izgradnje priključka)

- (1) Rok izgradnje priključka na distribucijsku mrežu je:
 - a) za niskonaponsku distribucijsku mrežu najviše 30 dana od dana ispunjenja obveza krajnjeg kupca ili proizvođača iz ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage,
 - b) za ostale slučajeve priključenja kako je navedeno u ugovoru o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage.
- (2) ODS je obavezan izvesti priključak u što kraćem roku, uvažavajući činjenično stanje na terenu.

Članak 50. (Priključenje objekta)

- (1) ODS će priključiti objekt na distribucijsku mrežu kada se ispune sljedeći uvjeti:
 - a) završena izgradnja priključka,
 - b) zaključen ugovor o korištenju distribucijske mreže, ukoliko korištenje distribucijske mreže nije regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom,
 - c) zaključen ugovor o opskrbi električnom energijom.
- (2) Rok za priključenje objekta na distribucijsku mrežu ne može biti dulji od deset dana od dana ispunjenja uvjeta iz stavka (1) ovog članka.

Članak 51. (Troškovi nastali promjenama na postojećem priključku)

- (1) Krajnji kupac/proizvođač koji zahtijeva promjene na priključku i obračunskom mjernom mjestu kao i na bilo kojem drugom dijelu distribucijske mreže i pri tome ne povećava priključnu snagu, snosi troškove izvedbe promjena:
 - a) razdvajanja instalacija, s uspostavom većeg broja obračunskih mjernih mjesta,
 - b) spajanja instalacija, s uspostavom manjeg broja obračunskih mjernih mjesta i
 - c) bilo kojeg drugog zahtjeva (premještaj, prepravka s nadzemnog na podzemni priključak, izmještanje dijelova distribucijske mreže i slično).
- (2) Ako je promjena na priključku potrebna zbog radova na rekonstrukciji distribucijske mreže, troškove promjena na priključku snosi ODS.

- (3) Ako je investitor svojim radnjama (izgradnja, dogradnja ili rekonstrukcija svojih objekata i sl.) oštetio ili doveo u pitanje tehničku ispravnost distribucijske mreže ili postrojenja u vlasništvu ODS-a ili trećih osoba, obavezan je snositi troškove dovođenja u ispravno stanje, kao i nadoknaditi eventualnu štetu onima kojima je štetu nanio.

Članak 52.

(Povremeni i privremeni priključak)

- (1) Priključak na niskom naponu namijenjen povremenom korištenju (sajam, luna park, cirkus, manifestacija, sezonski kiosk i slično) izvodi se u pravilu kao trajni priključak.
- (2) Priključak namijenjen za ograničeno vremensko korištenje za namjene kao što su: gradilišta, privremene pokretne tezge, privremeno sajmište, privremeni cirkuski prostori ne izvodi se kao trajni priključak.
- (3) Priključak iz stavka (2) ovog članka može trajati najdulje šest mjeseci, osim priključka gradilišta koji može trajati najdulje do dobivanja upotrebne dozvole objekta.

Članak 53.

(Priključak objekata uz pisanu suglasnost tijela uprave nadležnog za izdavanje građevinske dozvole)

- (1) Nije dopušteno priključenje na distribucijsku mrežu objekata izgrađenih bez građevinske dozvole.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, ODS može izvršiti privremeno priključenje bespravno izgrađenih objekata na distribucijsku mrežu, uz pisanu suglasnost tijela uprave nadležnog za izdavanje građevinske dozvole, u sljedećim slučajevima:
- 1) ako je izgrađeni objekt na području gdje nisu doneseni planski dokumenti,
 - 2) ako je izgrađeni stambeni objekt useljen i
 - 3) ako je izgrađeni objekt u postupku legalizacije.
- (3) Privremeno priključenje iz stavka (2) ovog članka se vrši po istovjetnoj proceduri koja se provodi za stalni priključak, do ispunjenja uvjeta za stalni priključak, u roku od 12 mjeseci koji je utvrđen u pisanoj suglasnosti tijela uprave nadležnog za izdavanje građevinske dozvole.
- (4) Rok iz stavka (3) ovog članka može se produžiti za dodatnih 12 mjeseci.
- (5) U slučaju da se u roku iz stavaka (3) i (4) ovog članka ne ispune uvjeti za stalni priključak objekta, na zahtjev tijela uprave nadležnog za izdavanje građevinske dozvole, izvršit će se isključenje objekta iz stavka (2) ovog članka bez prava na naknadu štete.

Članak 54.

(Privremeno priključenje za potrebe ispitivanja ili probnog rada)

- (1) ODS je obavezan omogućiti privremeno priključenje objekta na distribucijsku mrežu za potrebe ispitivanja ili probnog rada, a na osnovi zahtjeva i pisane izjave investitora o preuzimanju odgovornosti tijekom privremenog priključenja.
- (2) Privremeno priključenje iz stavka (1) ovoga članka ne može trajati dulje od 15 dana za krajnjeg kupca odnosno investitora posebne zone i provodi se na osnovi ugovora zaključenih sukladno ovim Općim uvjetima za vrijeme privremenog priključenja.

- (3) Iznimno od roka iz stavka (2) ovog članka privremeno priključenje za proizvođača ne može trajati dulje od šest mjeseci i provodi se na osnovi ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovora iz članka 38. ovih Općih uvjeta i ugovora o opskrbi električnom energijom kojim se uređuje opskrba električnom energijom za vrijeme privremenog priključenja.

Članak 55.

(Privremeno isključenje s distribucijske mreže)

- (1) Objekt krajnjeg kupca može biti privremeno isključen s distribucijske mreže po zahtjevu za privremenu odjavu potrošnje ili zbog razloga propisanih ovim Općim uvjetima za obustavu isporuke električne energije.
- (2) Za slučajeve iz stavka (1) ovog članka privremeno isključenje s distribucijske mreže ne može trajati dulje od pet godina, za koje vrijeme priključak treba biti u beznaponskom stanju.
- (3) U slučaju privremenog isključenja duljeg od pet godina, prestaje važiti izdana elektroenergetska suglasnost.

Članak 56.

(Održavanje priključka)

- (1) Održavanje priključka i mjernih uređaja vrši ODS.
- (2) Ukoliko postojeći krajnji kupac koji je investirao u priključak i pripadajuće mjerno mjesto, a nije prenio vlasništvo nad priključkom i pripadajućim mjernim mjestom ODS-u, u ugovoru o korištenju distribucijske mreže se posebno definira kako je postojeći krajnji kupac obavezan:
- snositi troškove redovitog i investicijskog održavanja vlastitog priključka,
 - snositi troškove održavanja i baždarenja mjernih uređaja,
 - pisanim zahtjevom zatražiti intervenciju za otklanjanje bilo kakvog kvara na priključku, te o vlastitom trošku snositi otklanjanje kvarova.

Članak 57.

(Izravni vod)

- (1) Izravni vod može graditi elektroenergetski subjekt kojem je odbijen pristup distribucijskoj mreži, na osnovi prethodne suglasnosti koju izdaje FERK sukladno Pravilniku za izdavanje dozvola.
- (2) Izravni vod mora biti izgrađen sukladno važećim zakonskim i podzakonskim aktima, tehničkim preporukama i drugim standardima koji važe za tu vrstu energetske objekata.
- (3) Pogon, upravljanje i održavanje izravnog voda se regulira kroz niz operativnih aktivnosti koje provodi elektroenergetski subjekt koji je dobio suglasnost za izgradnju izravnog voda i isti je obavezan izraditi pogonsku uputu za izravni vod u cilju osiguranja sigurne, pouzdane i kvalitetne opskrbe električnom energijom krajnjih

- kupaca koji su priključeni na izravni vod. Pogonska uputa treba biti sukladna Mrežnim pravilima distribucije i ovim Općim uvjetima.
- (4) Troškove održavanja izravnog voda obavezan je snositi elektroenergetski subjekt koji je od FERK-a dobio suglasnost za izgradnju izravnog voda.
- (5) Nije dopušteno priključenje na izravni vod krajnjih kupaca koji imaju pogonske i tehničke mogućnosti priključenja na postojeću distribucijsku mrežu nadležnog ODS-a.

POGLAVLJE IV. NAČIN MJERENJA, OČITANJA, OBRAČUNA I NAPLATE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Članak 58. (Mjerenje električne energije)

- (1) Isporučena i preuzeta električna energija i snaga, mjere se odgovarajućim mjernim slogom koji mogu činiti:
- strujni i naponski mjerni transformatori,
 - brojila radne i jalove energije, sumarno brojilo, vremenski registrator snage, elektronsko brojilo,
 - uklopni sat ili neki drugi uređaj za upravljanje tarifom,
 - uređaji za daljinsko očitavanje,
 - limitator (ograničavač),
 - osigurači,
 - spojni vodovi.
- (2) Mjerni uređaji iz stavka (1) ovog članka moraju biti propisno kontrolirani i plombirani.
- (3) Sastav mjernog sloga za krajnje kupce ovisi o naponskoj razini priključenja, snage, kategorije i grupe potrošnje.
- (4) Sastav mjernog sloga za proizvođače ovisi o snazi i naponskoj razini priključenja.

Članak 59. (Ugradnja mjernih uređaja)

- (1) Ugradnju mjernih uređaja vrši ODS.
- (2) Krajnji kupac obavezan je omogućiti ovlaštenim osobama nesmetan pristup u svrhu ugradnje mjernih uređaja na njegovom objektu ili posjedu.
- (3) Ugradnja mjernih uređaja, ukoliko to tehnički normativi omogućavaju, vrši se uz granicu s javnom površinom.

Članak 60. (Tehnički uvjeti za obračunsko mjerno mjesto)

- (1) Neovisno o kategoriji i grupi potrošnje, krajnjim kupcima kojima se izdaje elektroenergetska suglasnost na priključnu snagu veću od 23 kW, ODS ugrađuje mjerne uređaje koji mjere potrošnju električne energije i snage.
- (2) Postojećim krajnjim kupcima s odobrenom priključnom snagom većom od 23 kW, koji nemaju mjerenje električne energije i snage, ODS će bez naknade i bez

administrativnih troškova izdati novu elektroenergetsku suglasnost i ugraditi mjerne uređaje za mjerenje električne energije i snage, te ga svrstati u odgovarajuću grupu potrošnje.

- (3) Krajnjim kupcima s odobrenom priključnom snagom manjom ili jednakom 23 kW kod kojih se ne mjeri snaga ODS obvezno ugrađuje limitator ili elektronsko brojiilo s mogućnošću limitacije snage sukladno odobrenoj priključnoj snazi.

Članak 61.

(Informatički uvjeti za obračunsko mjerno mjesto)

- (1) Sva mjerna mjesta krajnjih kupaca moraju imati svoj jedinstveni informacijski kod (šifru) koga dodjeljuje ODS.
- (2) Za svako mjerno mjesto ODS mora posjedovati bazu podataka u kojoj su sadržani podatci o potrošnji i ostvarenom opterećenju u prethodnih pet godina, kao i krivulju opterećenja konkretnog krajnjeg kupca ili zamjensku krivulju opterećenja, ukoliko se radi o krajnjem kupcu koji nema mjerenje snage.

Članak 62.

(Ispitivanje mjernih uređaja)

- (1) ODS je obvezan osigurati redovito vršenje ispitivanje točnosti mjernih uređaja i obvezan je osigurati da za sve uređaje bude izvršena kontrola ispravnosti i baždarenje.
- (2) Troškove kontrole ispravnosti i baždarenja mjernih uređaja snosi vlasnik istih.
- (3) Ukoliko krajnji kupac/proizvođač odnosno opskrbljivač zatraži izvanredno ili dodatno ispitivanje, ODS će isto uraditi ne kasnije od 30 dana nakon zahtjeva i izvršit će potrebna ispitivanja kako bi utvrdio točnost mjernih uređaja. Ukoliko se izvanrednim ili dodatnim ispitivanjem utvrdi kako su mjerni uređaji ispravni i u propisanoj klasi točnosti, troškove ispitivanja plaća krajnji kupac/proizvođač. Krajnji kupac/proizvođač ima pravo nazočiti pregledu mjernog sloga.

Članak 63.

(Kontrola mjernih uređaja)

- (1) Održavanje, kontrolu, zamjenu i premještanje mjernih uređaja može vršiti samo ODS. Troškove održavanja, popravke i zamjene mjernih uređaja snose vlasnici mjernih uređaja.
- (2) ODS je obvezan detaljno dokumentirati izvršenu kontrolu mjernih uređaja.
- (3) Krajnji kupac, proizvođač, odnosno opskrbljivač, može zatražiti kontrolni pregled mjerne opreme ukoliko postoji sumnja da električnu energiju, odnosno snagu, ne registriraju pravilno.
- (4) Ako se kontrolnim pregledom utvrdi kako je mjerni uređaj imao veća odstupanja nego što je to prema važećim propisima dopušteno, ODS snosi troškove pregleda ili zamjene, u suprotnom troškove kontrolnog pregleda snosi podnositelj zahtjeva.
- (5) Kada ODS sam ili po prijavi krajnjeg kupca, proizvođača odnosno opskrbljivača, izuzev u slučaju neovlaštene potrošnje, utvrdi kako uređaj za upravljanje tarifama nepravilno radi ili kako neko vrijeme nije obavljao svoju funkciju, obračun električne

energije za to razdoblje se radi kao za krajnje kupce iz iste kategorije čije mjerno mjesto nije opremljeno uređajem za upravljanje tarifama.

- (6) U slučaju iz stavka (4) ovog članka izvršit će se ispravka obračunskih veličina od nazivnog iznosa razreda točnosti do ustanovljenog odstupanja, a ispravka obračuna izvršit će se za razdoblje od posljednje kontrole mjernih uređaja ali najdulje u zakonskom roku zastare.
- (7) Krajnji kupac/proizvođač je obavezan obavijestiti ODS odnosno opskrbljivača o nestanku ili oštećenju bilo kojeg dijela mjernog sloga, oštećenju plombi, kao i eventualnom oštećenju mjernog ormara, odmah nakon otkrivanja takvih okolnosti.

Članak 64.

(Neispravnost mjerne opreme)

- (1) Krajnji kupac/proizvođač je obavezan obavijestiti ODS odnosno opskrbljivača o neispravnosti mjernih uređaja, po saznanju, bez odlaganja.
- (2) ODS je obavezan izvršiti provjeru ispravnosti u roku od 72 sata od zaprimljene obavijesti, a iste otkloniti u najkraćem mogućem roku.
- (3) ODS je obavezan u roku od 48 sati po izvršenim izmjenama, pisanim putem obavijestiti krajnjeg kupca/proizvođača odnosno opskrbljivača sukladno ovim Općim uvjetima o svim izmjenama mjerne opreme koje utječu na obračun.
- (4) ODS je obavezan o svim uočenim nepravilnostima na mjernom mjestu, koje utječu na obračun potrošene električne energije krajnjeg kupca/proizvođača, pisanim putem obavijestiti krajnjeg kupca/proizvođača odnosno opskrbljivača sukladno ovim Općim uvjetima u roku od 48 sati. ODS odnosno opskrbljivač sukladno ovim Općim uvjetima je obavezan izvršiti ispravku obračuna i o istome obavijestiti krajnjeg kupca/proizvođača.

Članak 65.

(Pristup mjernom mjestu)

Krajnji kupac/proizvođač je obavezan omogućiti ovlaštenim osobama ODS-a nesmetan pristup u svrhu ugradnje i plombiranja mjernih uređaja, očitavanja stanja mjerila, zamjene mjernih uređaja i opreme, te kontrolu i održavanje mjernih uređaja i opreme.

Članak 66.

(Očitavanje mjernih uređaja)

- (1) Očitavanje mjernih uređaja krajnjih kupca/proizvođača organizira i vrši ODS.
- (2) ODS je obavezan izvršiti ispravno i redovito očitavanje mjernih uređaja na svim mjestima primopredaje električne energije.
- (3) Mjerni uređaji krajnjih kupaca električne energije očitavaju se u pravilu mjesečno, a sukladno vremenskom razdoblju definiranim u ugovoru o korištenju distribucijske mreže i u ugovoru o opskrbi električnom energijom zaključenim sukladno ovim Općim uvjetima.
- (4) ODS je obavezan izvršiti očitavanje mjernih uređaja krajnjih kupaca u slučaju: zahtjeva za promjenu opskrbljivača, promjene tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava, promjene cijene usluge javnog opskrbljivača i privremenog isključenja s distribucijske mreže.

- (5) ODS je obvezan prilagoditi rokove očitavanja mjernih uređaja na način da se krajnjim kupcima osigura obračun električne energije po važećim cijenama.
- (6) ODS je obvezan opskrbljivaču dostaviti mjerne podatke na način i u rokovima propisanim ugovorom o korištenju distribucijske mreže iz članka 34. stavak (4) i stavak (5) odnosno ugovorom o međusobnim odnosima iz članka 38. ovih Općih uvjeta.
- (7) ODS je obvezan opskrbljivaču omogućiti korištenje mjernih podataka krajnjeg kupca ukoliko to isti zahtijeva na način i pod ugovorenim uvjetima.
- (8) Očitavanje mjernih uređaja može se vršiti:
 - a) izravno s mjernih uređaja,
 - b) neizravno posredstvom uređaja za daljinsko očitavanje.
- (9) Mjerne uređaje očitava ovlaštena osoba ODS-a uz predočenje službene iskaznice, koja je dužna na zahtjev krajnjeg kupca/proizvođača omogućiti provjeru identiteta.
- (10) Mjerni uređaji proizvodnog objekta, koji isporučuje električnu energiju u distribucijski sustav, moraju se očitavati svakog mjeseca.

Članak 67. **(Obračun i dostava računa)**

- (1) Opskrbljivač je obvezan osigurati da je krajnjem kupcu obračun za utrošenu električnu energiju i ostvareno vršno opterećenje izvršen na osnovi očitanih mjernih podataka dobivenih od ODS-a sukladno cijenama iz ugovora za svako obračunsko razdoblje.
- (2) U slučaju da je ugovor o korištenju distribucijske mreže zaključio ODS izravno s krajnjim kupcem, račun opskrbljivača iz stavka (1) ovog članka neće sadržavati cijenu korištenja distribucijske mreže.
- (3) U slučaju da je ugovorom o opskrbi električnom energijom regulirano i korištenje distribucijske mreže račun opskrbljivača iz stavka (1) ovog članka će sadržavati i cijenu korištenja distribucijske mreže i ista će na računu biti iskazana odvojeno.
- (4) Kod krajnjih kupaca čiji objekti predstavljaju jednu tehnološku cjelinu moguće je vršiti obračun istovremenog vršnog opterećenja, ukoliko je objedinjeno mjerenje električne energije i vršnog opterećenja i ukoliko je napajanje tih objekata objedinjeno jednim ugovorom o opskrbi električnom energijom.
- (5) U slučaju prigovora na podatke mjerenja opskrbljivač može zahtijevati od ODS-a da izvrši ponovno očitavanje mjernih uređaja, a ODS je obvezan u roku od 48 sati dostaviti opskrbljivaču podatke o ponovljenom očitavanju.
- (6) Računi se dostavljaju na način i adresu navedenu u ugovoru o korištenju distribucijske mreže, odnosno u ugovoru o opskrbi električnom energijom, odnosno sukladno poslovnoj politici obračuna i naplate iz članka 68. stavak (1) ovih Općih uvjeta.

Članak 68. **(Poslovna politika obračuna i naplate)**

- (1) Opskrbljivač/ODS je obvezan izraditi poslovnu politiku naplate i obračuna, te prilikom zaključivanja ugovora primjerak istih uručiti krajnjem kupcu uz izvod ovih Općih uvjeta.

- (2) Opskrbljivač/ODS je obvezan poslovnu politiku naplate i obračuna objaviti na svojoj internetskoj stranici i učiniti je dostupnom svim krajnjim kupcima u ovlaštenim uredima za odnose s krajnjim kupcima, odnosno korisnicima distribucijskog sustava.
- (3) Poslovna politika obračuna i naplate mora biti pravedna i nediskriminirajuća i uključivat će odredbe koje se odnose ali se ne ograničavaju na:
 - a) obveze krajnjeg kupca da opskrbljivača/ODS obavijesti o određenim informacijama vezanim za izmjenu u svom statusu,
 - b) kamate za kašnjenje u izmirenju novčane obveze sukladno zakonu,
 - c) mogućnost plaćanja u ratama,
 - d) način i rokove dostave prigovora na račune,
 - e) prihvatljive metode i rokove plaćanja računa, koje pored ostalog uključuju i izravno plaćanje u ovlaštenim uredima opskrbljivača/ODS-a,
- (4) Poslovnu politiku obračuna i naplate iz stavka (1) ovog članka opskrbljivač/ODS dostavlja i FERK-u.

Članak 69. (Plaćanje računa)

- (1) Opskrbljivač/ODS dostavlja račun krajnjem kupcu na adresu navedenu u ugovoru kao adresa dostave računa.
- (2) Ukoliko krajnji kupac ne zaprimi račun u ugovorenom roku obvezan je o istom izvijestiti opskrbljivača/ODS koji mu besplatno izdaje presliku računa.
- (3) Krajnji kupac je obvezan platiti dostavljeni račun u roku navedenom na računu.
- (4) Krajnji kupac može djelomično ili u cijelosti pisanim putem osporiti dostavljeni račun za obračunsko razdoblje.
- (5) Ukoliko krajnji kupac ne prigovori na osnovanost i visinu obračunatog iznosa u propisanom roku, obvezan je izvršiti plaćanje računa.

Članak 70. (Prigovor na račun)

- (1) Krajnji kupac može podnijeti prigovor u pisanom obliku opskrbljivaču/ODS-u na novčani iznos naznačen na računu, u roku određenom za plaćanje.
- (2) Opskrbljivač/ODS je obvezan odlučiti o prigovoru iz stavka (1) ovog članka u roku od osam dana od dana prijema prigovora, te o istom u pisanom obliku obavijestiti podnositelja prigovora, s uputom kako može podnijeti prigovor FERK-u u roku od 15 dana od dana zaprimanja odgovora po prigovoru.
- (3) Krajnji kupac je obvezan platiti nesporni dio računa.

Članak 71. (Postupci za slučaj neplaćanja ili kašnjenja u plaćanju računa)

- (1) Krajnji kupac koji ne plati račun u roku dospijeća snosi posljedice sukladno zakonu.
- (2) Krajnjem kupcu koji ne plati dospjelu novčanu obvezu u roku dospijeća, opskrbljivač/ODS će ispostaviti upozorenje u pisanom obliku, sukladno članku 78. stavak (2) ovih Općih uvjeta.
- (3) ODS će samostalno ili po nalogu opskrbljivača krajnjem kupcu, sukladno odredbama ovih Općih uvjeta, obustaviti isporuku električne energije na obračunskom mjernom

mjestu zbog neplaćene dospjele novčane obveze po ugovoru o korištenju distribucijske mreže odnosno po ugovoru o opskrbi električnom energijom, ako krajnji kupac ni nakon isteka roka iz upozorenja ODS-a/opskrbljivača nije platio dospjelu novčanu obvezu.

POGLAVLJE V. NEOVLAŠTENA POTROŠNJA, NAČIN OBRAČUNA I POSTUPCI KOJI SE PRIMJENJUJU U SLUČAJU DA JE UTVRĐENA NEOVLAŠTENA POTROŠNJA

Članak 72. (Neovlaštena potrošnja)

- (1) Pod neovlaštenom potrošnjom električne energije podrazumijeva se:
 - a) priključivanje objekta na distribucijsku mrežu bez elektroenergetske suglasnosti i/ili ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovora o opskrbi električnom energijom i ugovora o korištenju distribucijske mreže,
 - b) trošenje električne energije bez mjernih uređaja ili mimo njih,
 - c) samostalno priključenje svoje unutarnje instalacije na distribucijsku mrežu,
 - d) utjecanje na rad mjernih uređaja, uklanjanje mjernih uređaja, skidanje ili oštećenje plombi, ili na drugi način onemogućavanje pravilne registracije utrošene količine električne energije,
 - e) samovoljno priključenje nakon isključenja,
 - f) samovoljno premještanje priključka s mjernim uređajima,
 - g) djelovanje krajnjeg kupca na uređaj za upravljanje tarifom u cilju korištenja manje tarife,
 - h) ako krajnji kupac koristi električnu energiju protivno uvjetima iz elektroenergetske suglasnosti.
- (2) Tko neovlašteno preuzima električnu energiju, kao i vrši prepravke električnih instalacija ili mjernih uređaja krajnjih kupaca kojima se onemogućava pravilno registriranje potrošnje električne energije u cilju neovlaštenog korištenja električne energije, čini kazneno djelo krađe kažnjivo po kaznenom zakonu.
- (3) Tko neovlašteno prepravlja električne uređaje, mjerne uređaje i instalacije koje nisu u nadležnosti korisnika čini kazneno djelo kažnjivo po kaznenom zakonu.

Članak 73. (Sankcije)

- (1) Ometanje ili onemogućavanje ovlaštenih osoba u okviru obavljanja elektroprivredne djelatnosti predstavlja nedopuštenu radnju koja podliježe sankcioniranju.
- (2) U slučaju neovlaštene potrošnje ODS/opskrbljivač je sukladno zakonu obavezan pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.

Članak 74. (Utvrđivanje neovlaštene potrošnje)

- (1) Utvrđivanje neovlaštene potrošnje vrši se prilikom redovitih i izvanrednih kontrola mjernog mjesta.

- (2) Kontrole iz stavka (1) ovog članka vrše najmanje dvije kvalificirane osobe koje ovlasti ODS.
- (3) O izvršenoj kontroli se sastavlja zapisnik koji obvezno sadrži i: naziv ODS-a, broj i nadnevak, mjesto obavljanja kontrole, dan i sat kad se kontrola obavlja uz naznaku radi li se o redovitoj ili izvanrednoj kontroli, te ukoliko se radi o izvanrednoj kontroli, pojašnjenje razloga za istu, imena ovlaštenih osoba ODS-a, ime krajnjeg kupca ukoliko je nazočan ili druge osobe koja je omogućila vršenje kontrole mjernog mjesta krajnjeg kupca, kao i imena drugih nazočnih osoba, podatke o priključnom vodu, podatak o mjernom mjestu, podatak o namjeni potrošnje, podatak o posljednjem pregledu mjernog mjesta, točan i kratak tijek i sadržaj izvršenih radnji na mjernom mjestu. Tijekom kontrole mjernog mjesta isto se fotografira i ova radnja se unosi u zapisnik. Zapisnik se treba pročitati, te ukoliko krajnji kupac zahtijeva, u isti se unose i njegove primjedbe. Zapisnik potpisuju svi nazočni. Zapisnik o izvršenoj kontroli sastavlja se u tri primjerka, od kojih se prvi primjerak ostavlja krajnjem kupcu. Ukoliko krajnji kupac neće potpisati zapisnik ili se udalji prije zaključenja zapisnika, to će se upisati u zapisnik i navesti razlog zbog kojeg je potpis uskraćen.
- (4) Očitavanje mjernih uređaja ne smatra se pregledom mjernog mjesta i ne može se koristiti za određivanje početka neovlaštene potrošnje. Međutim, to ne isključuje obvezu očitavača da, ukoliko primijeti vidljive nedostatke i oštećenja na mjernom mjestu, o tome obavijesti nadležne osobe u ODS-u, a sve u cilju utvrđivanja neovlaštene potrošnje.
- (5) ODS je obavezan propisati postupak utvrđivanja i dokumentiranja neovlaštene potrošnje sukladno važećim zakonskim propisima i iste dostaviti FERK-u.
- (6) U slučaju neovlaštene potrošnje električne energije ODS vrši obračun urađen sukladno Metodologiji za utvrđivanje količina i cijene za obračun električne energije po osnovi neovlaštene potrošnje, koja je dana u Prilogu 1 ovih Općih uvjeta i čini sastavni dio istih. Obračun, fakturiranje i naplatu neovlaštene potrošnje vrši ODS, odnosno opskrbljivač sukladno dostavljenom obračunu ODS-a, ukoliko je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom.
- (7) Metodologija za utvrđivanje količina i cijene za obračun električne energije po osnovi neovlaštene potrošnje iz Priloga 1 ovih Općih uvjeta trebaju biti dostupne na internetskoj stranici ODS-a i internetskoj stranici opskrbljivača, kao i u svim ovlaštenim uredima ODS-a za odnose s korisnicima distribucijskog sustava i u svim ovlaštenim uredima opskrbljivača za odnose s krajnjim kupcima električne energije.

POGLAVLJE VI. UVJETI KAD SE MOŽE OBUSTAVITI ILI OGRANIČITI ISPORUKA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Članak 75.

(Iznimke od obveza isporuke)

- (1) ODS može odstupiti od standardne sigurnosti isporuke električne energije krajnjim kupcima u slučaju kvara u sustavu, više sile, rada na distribucijskoj mreži ili priključenja novih krajnjih kupaca/proizvođača. ODS treba obavijestiti korisnike distribucijskog sustava o razlogu i duljini trajanja prekida u opskrbi, uključujući slanje obavijesti unaprijed ukoliko je isto moguće, a sve sukladno odredbama ovih Općih uvjeta.
- (2) Ukoliko zbog kvara u elektroenergetskom sustavu nastalog zbog više sile nije moguće postići standardni napon u distribucijskom sustavu ni nakon primjene svih neophodnih mjera, ODS treba što je moguće prije obavijestiti korisnike distribucijskog sustava o istom kako bi se spriječile ili umanjile moguće štete.

Članak 76.

(Obustava isporuke/preuzimanja električne energije)

- (1) ODS može obustaviti isporuku električne energije krajnjem kupcu ukoliko dođe do:
 - a) neposredne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili opasnosti od oštećenja imovine,
 - b) kvarova na elektroenergetskim postrojenjima,
 - c) prekida ili ograničenja zbog planiranih isključenja, odnosno ograničenja radi održavanja, remonta, raznih kontrolnih mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima i priključenja novih krajnjih kupaca/proizvođača,
 - d) ispunjenje nekog od uvjeta navedenih u članku 78. ovih Općih uvjeta.
- (2) ODS može obustaviti preuzimanje električne energije od proizvođača, ukoliko dođe do događaja definiranih u stavku (1) ovog članka ili ukoliko se proizvođač ne pridržava uvjeta iz elektroenergetske suglasnosti, odnosno zadanog režima rada od ODS-a.
- (3) Prekide u isporuci električne energije zbog okolnosti iz stavaka (1) i (2) ovog članka, potrebno je ograničiti na najmanju opravdanu mjeru i isporuku odnosno preuzimanje električne energije uspostaviti odmah nakon prestanka razloga za obustavu isporuke.
- (4) Ukoliko dođe do isključenja objekta krajnjeg kupca/proizvođača iz razloga koji se mogu pripisati u krivicu krajnjem kupcu/proizvođaču, krajnji kupac/proizvođač je obavezan snositi troškove isključenja i ponovnog uključivanja. Troškovi isključenja i ponovnog uključivanja utvrđuju se Cjenikom usluga iz članka 46. ovih Općih uvjeta.

Članak 77.

(Upoznavanje krajnjih kupaca s planom prekida ili obustave isporuke)

U slučaju prekida ili obustave isporuke električne energije zbog planiranih radova na objektima, ODS je obavezan o tome obavijestiti korisnike distribucijskog sustava u roku utvrđenom ugovorom, a opskrbljivači su obvezni obavijestiti krajnje kupce najmanje 48 sati

unaprijed, preko svoje internetske stranice, obavijestima u uredima za odnose s krajnjim kupcima, dnevnog tiska ili drugih sredstava javnog informiranja.

Članak 78.

(Uvjeti kada se krajnjem kupcu može obustaviti isporuka električne energije)

- (1) ODS samostalno ili po nalogu opskrbljivača može izvršiti obustavu isporuke električne energije krajnjem kupcu u slučaju:
 - a) ako krajnji kupac koristi električnu energiju bez elektroenergetske suglasnosti ili mimo mjernih uređaja ili ako je samostalno priključio svoje unutarnje električne instalacije na distribucijsku mrežu i ako nije zaključio ugovor o opskrbi električnom energijom i ugovor o korištenju distribucijske mreže,
 - b) ako krajnji kupac onemogućava pravilno registriranje količine utrošene električne energije,
 - c) ako objekt krajnjeg kupca ne ispunjava propisane tehničke uvjete i ugrožava živote ljudi i imovinu,
 - d) ako objekti, druge nepokretnosti i imovina (šuma, voćnjak, stogovi sijena i slično) krajnjeg kupca ometaju normalnu isporuku električne energije drugim krajnjim kupcima,
 - e) ako to, sukladno ugovoru, zahtjeva krajnji kupac,
 - f) ako krajnji kupac bez odobrenja elektroenergetskog subjekta preko svoje instalacije, omogućiti drugom krajnjem kupcu potrošnju električne energije,
 - g) ako krajnji kupac ne izvršava obveze plaćanja za isporučenu električnu energiju u propisanom odnosno ugovorenom roku,
 - h) ako krajnji kupac uskrati ovlaštenim osobama pristup do mjernih uređaja, odnosno do unutarnjih električnih instalacija,
 - i) ako krajnji kupac ne poštuje i ne provodi propisane mjere štednje i racionalne potrošnje električne energije,
 - j) ako krajnji kupac ne izvršava obvezu plaćanja za povećanu priključnu snagu u odnosu na odobrenu,
 - k) ako krajnji kupac koristi električnu energiju protivno uvjetima iz elektroenergetske suglasnosti.
- (2) U slučajevima iz stavka (1) ovog članka od točke d) do točke k) ODS odnosno opskrbljivač po zahtjevu ODS-a u slučaju da je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom, obvezan je prethodno, u pisanom obliku s dokazom o urednoj dostavi istog, upozoriti krajnjeg kupca na nedostatke odnosno nepravilnosti zbog kojih mu se može obustaviti isporuka električne energije i odrediti rok ne dulji od osam dana za otklanjanje tih nepravilnosti i nedostataka.
- (3) ODS odnosno opskrbljivač prilikom slanja upozorenja iz stavka (2) ovog članka o istom obavještava i opskrbljivača krajnjeg kupca odnosno ODS.
- (4) ODS odnosno opskrbljivač ne odgovaraju za moguću štetu koja bi krajnjem kupcu nastala zbog obustave isporuke električne energije iz razloga i na način propisan stavkom (1) ovog članka.

Članak 79.

(Obavijest o obustave isporuke/preuzimanja)

- (1) U slučaju da krajnji kupac/proizvođač električne energije ne postupi sukladno članku 78. stavak (2) ovih Općih uvjeta ODS, odnosno opskrbljivač po zahtjevu ODS-a u slučaju da je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom, krajnjem kupcu najmanje osam dana prije obustave šalje obavijest o isključenju u pisanom obliku s dokazom o urednoj dostavi obavijesti koja pored ostalog sadrži:
 - a) ime i prezime, odnosno naziv krajnjeg kupca i adresu mjernog mjesta,
 - b) osnovu za obustavu isporuke električne energije (isključenje),
 - c) adresu i kontakt informacije ureda gdje krajnji kupac može dobiti više informacija,
 - d) nadnevak zakazanog isključenja,
 - e) uvjete i postupke koje krajnji kupac obavezan ispuniti kako bi mogao zahtijevati ponovno uključenje, uključujući i rokove u svezi s tim,
 - f) iznos naknade za ponovno priključenje,
 - g) mogućnost podnošenja prigovora ODS-u ili opskrbljivaču na razloge isključenja, te rok i postupak po prigovoru.
- (2) U slučaju da proizvođač električne energije ne postupi sukladno članku 76. stavak (2) ovih Općih uvjeta, ODS najmanje osam dana prije obustave preuzimanja električne energije šalje proizvođaču obavijest o istom u pisanom obliku s dokazom o urednoj dostavi.

Članak 80.

(Ograničenja isključenja)

- (1) Obustava isporuke električne energije - isključenja zbog razloga propisanih u članku 78. stavak (1) od točke d) do točke k) može se izvršiti samo između 8.00 i 15.00 sati na nadnevak naveden u obavijesti.
- (2) Nadnevak obustave isporuke električne energije naveden u obavijesti ne smije biti petak, vikend, državni ili vjerski praznik, dan prije praznika ili u druge dane kada ovlašteni uredi za rad s korisnicima distribucijskog sustava, odnosno za rad s krajnjim kupcima nisu otvorene.
- (3) Obustava isporuke električnom energijom ne može se izvršiti na objektu unutar kojeg se koristi elektromedicinska oprema neophodna za održavanje ljudskog života, a za čiji rad je neophodno napajanje iz distribucijske mreže što se regulira ugovorom o korištenju distribucijske mreže ukoliko je isti zaključen sukladno ovim Općim uvjetima i ugovorom o opskrbi električnom energijom, a na osnovi posebne medicinske dokumentacije dostavljene prilikom zaključenja ugovora.

Članak 81.

(Ponovno priključenje objekta i troškovi ponovnog priključenja)

- (1) Kada krajnji kupac otkloni razloge zbog kojih je obustavljena isporuka električne energije i nakon što krajnji kupac plati sve troškove prouzrokovane obustavom isporuke električne energije, uključujući i troškove isključenja i ponovnog uključanja,

- ODS je obvezan po prijemu zahtjeva, u roku od 24 sata tijekom svog redovitog radnog vremena izvršiti ponovno priključenje objekta krajnjeg kupca.
- (2) Ukoliko krajnji kupac zahtijeva nastavak isporuke električne energije izvan redovitog radnog vremena ODS-a ili u roku kraćem od navedenoga u stavku (1) ovog članka (uključujući vikend i/ili praznik), ODS ima pravo naplatiti uspostavljanje ponovne isporuke po posebno utvrđenim cijenama naznačenim u Cjeniku usluga iz članka 46. ovih Općih uvjeta.
 - (3) Troškove isključenja i ponovnog priključenja u slučaju neosnovane obustave isporuke električne energije krajnjem kupcu snosi ODS ili opskrbljivač ovisno o razlogu isključenja.

Članak 82. (Restriktivne mjere)

- (1) Vlada Federacije BiH, na osnovi pravilnika Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije kojim se definiraju uvjeti, kriteriji, način i postupak primjene restriktivnih mjera, uvodi i propisuje restriktivne mjere za opskrbu električnom energijom za kupce ili uvodi posebne mjere za elektroenergetske subjekte u Federaciji Bosne i Hercegovine u slučaju:
 - a) više sile koja ugrožava rad elektroenergetskog sustava,
 - b) pogonskog događaja kojim je ugrožena sigurnost ljudi i pouzdanost opskrbe električnom energijom,
 - c) neočekivanih poremećaja na međunarodnom i unutarnjem tržištu električne energije kojim je ugrožena pouzdanost opskrbe električnom energijom.
- (2) ODS i opskrbljivač po usvajanju svog postupka vezanog za pravilnik Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije iz stavka (1) ovog članka, obvezni su isti dostaviti FERK-u bez odlaganja.
- (3) Na okolnosti iz stavka (1) ovog članka, ODS i opskrbljivač će odgovoriti poduzimanjem aktivnosti na način i u rokovima propisanim pravilnikom iz stavka (1) ovog članka.

Članak 83. (Ugroženi kupci)

Vlada Federacije BiH u Programu zaštite ugroženih kupaca definira aktivnosti zaštite istih od isključenja električne energije.

POGLAVLJE VII. MOGUĆI RAZLOZI ZA NEISPUNJENJE UGOVORA O OPSKRBI

Članak 84. (Pogonski uvjeti kao razlog ograničenja isporuke/preuzimanja električne energije)

ODS iznimno može, bez prethodne najave, privremeno ograničiti isporuku/preuzimanje električne energije, ako to uvjetuju pogonski uvjeti u distribucijskoj mreži ODS-a ili Elektroprijenosa Bosne i Hercegovine a.d. Banja Luka.

Članak 85. **(Vođenje evidencije o ograničenjima isporuke)**

ODS je obvezan voditi pogonsku dokumentaciju sukladno zakonima i drugim propisima iz oblasti elektroenergetike koji se primjenjuju u Federaciji BiH, a na osnovi koje se mogu utvrditi slučajevi i razlozi prekida ili ograničenja isporuke električne energije.

POGLAVLJE VIII. ŠTETE

Članak 86. **(Naknada štete)**

- (1) Ako krajnji kupac pretrpi štetu zbog prekida u isporuci i uslijed isporuke nekvalitetne električne energije, koja se može pripisati u krivicu ODS-a ili opskrbljivača sukladno zakonu, ovim Općim uvjetima, ugovoru o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovoru o korištenju distribucijske mreže i ugovoru o opskrbi električnom energijom, ODS ili opskrbljivač je obvezan nadoknaditi nastalu štetu krajnjem kupcu.
- (2) Krajnji kupac je obvezan o šteti iz stavka (1) ovog članka bez odlaganja obavijestiti ODS odnosno opskrbljivača.
- (3) ODS odnosno opskrbljivač obvezni su evidentirati, obraditi i arhivirati podatke koji se odnose na stavke (1) i (2) ovog članka.
- (4) Na zahtjev krajnjeg kupca opskrbljivač ili ODS procjenjuju štetu iz stavka (1) ovog članka i predlažu krajnjem kupcu način i iznos naknade za učinjenu štetu.
- (5) Ako krajnji kupac nije zadovoljan procjenom iz stavka (4) ovog članka na zahtjev ODS-a procjenu štete vrši sudski vještak elektrotehničke struke, odnosno za to ovlaštena stručna institucija.
- (6) Ako krajnji kupac nije zadovoljan procjenom iz stavka (5) ovog članka ima pravo pokrenuti sudski postupak kod nadležnog suda.
- (7) Počinitelj je obvezan nadoknaditi štetu sukladno zakonu, a koju učini sljedećim nedopuštenim radnjama i to:
 - a) neovlaštenim ulaskom ili pristupom elektroenergetskim objektima, postrojenjima ili električnim vodovima koji su vidno označeni znacima zabrane ulaska, pristupa ili opasnosti,
 - b) neovlaštenim preuzimanjem električne energije, kao i vršenjem prepravki električnih instalacija ili mjernih uređaja korisnika distribucijskog sustava kojim se onemogućava pravilno registriranje potrošnje električne energije u cilju neovlaštenog korištenja električne energije,
 - c) neovlaštenim prepravljanjem električnih uređaja, mjernih uređaja i instalacija koje nisu u nadležnosti korisnika distribucijskog sustava,
 - d) ometanjem ili onemogućavanjem ovlaštenih osoba u okviru obavljanja elektroprivredne djelatnosti.

- (8) Krajnji kupac i ODS odnosno opskrbljivač, ugovaraju načela obračuna i visine naknade štete u ugovoru o korištenju distribucijske mreže odnosno u ugovoru o opskrbi električnom energijom, sukladno zakonu i ovim Općim uvjetima.

Članak 87. **(Rješavanje naknade štete)**

Za rješavanje naknade štete nastale kao posljedica slučajeva navedenih u članku 86. ovih Općih uvjeta nadležan je sud.

POGLAVLJE IX. PRIGOVORI I INFORMIRANJE KRAJNJIH KUPACA

Članak 88. **(Procedure opskrbljivača i ODS-a)**

- (1) Opskrbljivač i ODS su obvezni uspostaviti i primjenjivati procedure za rješavanje prigovora krajnjih kupaca i davanje informacija krajnjim kupcima. Opskrbljivač i ODS su obvezni osigurati da je osoba koja radi na prigovorima krajnjih kupaca odgovarajuće kvalifikacije za rješavanje prigovora, pitanja i zahtjeva za usluge.
- (2) Krajnji kupac ima pravo podnošenja prigovora ukoliko smatra da je došlo do povrede odredbi ovih Općih uvjeta u roku od 15 dana od dana nastanka razloga za podnošenje prigovora, ukoliko u pojedinačnim slučajevima odredbama ovih Općih uvjeta nije drugačije regulirano.
- (3) Krajnji kupac prigovor podnosi opskrbljivaču. Ukoliko je zaključen i ugovor o korištenju distribucijske mreže, a prigovor se odnosi na korištenje distribucijske mreže, krajnji kupac prigovor podnosi ODS-u. Prigovor se može podnijeti i telefonom o čemu opskrbljivač odnosno ODS sastavlja pisani dokument i o istim vodi urednu evidenciju.
- (4) Nakon što zaprimi prigovor krajnjeg kupca, opskrbljivač odnosno ODS obavezan je ispitati navode iz prigovora, a ukoliko se radi o prigovoru za čije rješavanje nije nadležan, isti bez odlaganja prosljeđuje ODS-u odnosno opskrbljivaču na daljnje postupanje.
- (5) Opskrbljivač i ODS su obvezni sačiniti pisani odgovor s detaljnim obrazloženjem i uputom krajnjem kupcu o daljnjim koracima koje može poduzeti i nastojati sporazumno riješiti nastali spor s krajnjim kupcem u što kraćem roku, ali ne kasnije od 15 dana od dana zaprimanja prigovora krajnjeg kupca.
- (6) Opskrbljivač i ODS mogu telefonski obavijestiti krajnjeg kupca o načinu na koji je prigovor riješen, ali su obvezni pisani odgovor dostaviti krajnjem kupcu s dokazom o urednoj dostavi.
- (7) Procedure iz stavka (1) ovog članka će se primjenjivati i na prigovore drugih korisnika distribucijskog sustava.
- (8) Procedure iz stavka (1) ovog članka, kao i njihove izmjene trebaju biti dostupne krajnjim kupcima električne energije na način propisan člankom 90. ovih Općih uvjeta.

Članak 89.

(Rješavanje prigovora krajnjih kupaca pred FERK-om)

- (1) Fizičke i pravne osobe mogu se obratiti FERK-u svojim prigovorom u svezi spora koji se odnosi na:
 - a) pravo na opskrbu električnom energijom,
 - b) obvezu opskrbe električnom energijom,
 - c) tarife/cijene po kojima se vrši opskrba električnom energijom,
 - d) kašnjenja ili odbijanja opskrbe električnom energijom,
 - e) kvalitetu opskrbe električnom energijom i pružanjem usluga u svezi s tim.
- (2) FERK vodi postupak po prigovoru iz stavka (1) ovog članka sukladno odredbama Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi, a prigovori iz stavka (1) ovog članka podnose se u roku od 15 dana od dana prijema odgovora opskrbljivača odnosno ODS-a iz članka 88. stavak (5) ovih Općih uvjeta, koji odgovor čini sastavni dio prigovora.
- (3) Prigovor iz stavka (1) ovog članka sadrži:
 - a) naziv i sjedište pravne osobe, odnosno ime i prezime i adresu podnositelja prigovora,
 - b) naziv i sjedište opskrbljivača odnosno ODS-a,
 - c) predmet prigovora, odnosno okolnosti na kojima podnositelj prigovora temelji svoj prigovor, uključujući i zaključene ugovore sukladno ovim Općim uvjetima, kao i sve dokaze kojima se potvrđuju navodi iz prigovora,
 - d) prijedlog rješenja spora,
 - e) potpis podnositelja prigovora.
- (4) Kada se raspravlja po prigovoru iz stavka (1) ovog članka, tada se ne raspravlja o naknadi eventualno prouzrokovane štete. Ukoliko se prigovor odnosi na naknadu štete, FERK u pisanom obliku obavještava podnositelja prigovora o nenadležnosti i istovremeno ga upućuje da svoje pravo ostvari pred nadležnim sudom.
- (5) Ako strane u postupku pred FERK-om ne postignu konsenzus, iste se upućuju na ostvarenje svojih prava pred nadležnim sudom.
- (6) Ako su se zainteresirane strane posebno dogovorile FERK će arbitrirati u sporovima iz stavka (1) ovog članka sukladno odredbama FERK-ovog Pravilnika za arbitražu.

Članak 90.

(Način informiranja krajnjih kupaca/proizvođača)

Operatori distribucijskih sustava i opskrbljivači će uredno informirati krajnje kupce/proizvođače o svojim aktima, pravilnicima, tarifama/cijenama, metodologijama, odobrenim jediničnim iznosima naknada za priključenje na distribucijsku mrežu, cjenicima usluga i ostalim važnim informacijama. Informiranje se može izvršiti na jedan od sljedećih načina ili kombinacijom više njih:

- a) objavljuvanjem na svojoj internetskoj stranici,
- b) putem oglasa u visoko tiražnom dnevnom tisku i/ili putem drugih sredstava javnog informiranja,
- c) putem prikladnih brošura, koje se bez naknade mogu podići u ovlaštenim uredima ODS-a i opskrbljivača,
- d) putem letka uz račun.

DIO TREĆI

POGLAVLJE I. PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 91. (Postojeći krajnji kupci)

- (1) Operatori distribucijskih sustava i opskrbljivači su obvezni sukladno važećim zakonima i propisima i ovim Općim uvjetima izraditi tipske obrasce ugovora iz članka 39. ovih Općih uvjeta najkasnije do 1.1.2015. godine kako bi operatori distribucijskih sustava, opskrbljivači i krajnji kupci u što kraćem roku regulirali svoja prava i obveze propisane ovim Općim uvjetima.
- (2) Ugovori zaključeni prije početka primjene ovih Općih uvjeta nastavljaju se primjenjivati u onoj mjeri u kojoj su usuglašeni s odredbama ovih Općih uvjeta i drugih općih akata FERK-a do zaključenja novih ugovora sukladno odredbama ovih Općih uvjeta, a u smislu odredbe iz stavka (1) ovog članka. Na pitanja iz tih ugovora koja nisu usuglašena s odredbama ovih Općih uvjeta izravno će se primjenjivati odredbe ovih Općih uvjeta i drugih općih akata FERK-a, koji se odnose na ta pitanja.
- (3) U cilju funkcioniranja tržišta električne energije, a do zaključenja ugovora o opskrbi električnom energijom sukladno odredbama ovih Općih uvjeta, postojeće krajnje kupce, koji su kućanstva, mala poduzeća i komercijalni kupci, nastavlja opskrbljivati opskrbljivač koji ih je opskrbljivao do početka primjene ovih Općih uvjeta prema uvjetima opskrbe koja se obavlja u okviru univerzalne usluge, osim ako krajnji kupac ne promijeni opskrbljivača.
- (4) Postojećim krajnjim kupcima, čije je vršno opterećenje veće od 23 kW ODS će do 30.6.2015. godine ugraditi mjerne uređaje za mjerenje snage i električne energije.
- (5) Postojeći krajnji kupci čije se napajanje obavlja preko postrojenja i mjernih uređaja drugih krajnjih kupaca obvezni su zatražiti novu elektroenergetsku suglasnost i u dogovoru s ODS-om riješiti svoje napajanje sukladno zakonu i ovim Općim uvjetima.
- (6) Ukoliko ni ODS niti postojeći krajnji kupac ne posjeduju primjerak izdane elektroenergetske suglasnosti, postojećem krajnjem kupcu se izdaje nova elektroenergetska suglasnost bez naknade. Tehničko-energetski parametri postojećeg krajnjeg kupca mogu se odrediti na jedan od sljedećih načina:
 - a) prema zatečenom izvedenom stanju priključka na osnovi nominalne struje glavnog instalacijskog osigurača ili uređaja za ograničenje snage,
 - b) na osnovi maksimalno izmjerene vršne snage (maksimalno 15-minutno opterećenje tijekom jednog mjeseca) mjerene u prethodnih 12 mjeseci (ukoliko se mjeri snaga),
 - c) na osnovi projektne dokumentacije, ako postoji, koja je bila podloga za izdavanje nedostajuće elektroenergetske suglasnosti.

U novu elektroenergetsku suglasnost će se upisivati vršna snaga koja je najpovoljnija za postojećeg krajnjeg kupca.

Članak 92.

(Imatelji dozvola za rad za obavljanje djelatnosti trgovine i opskrbe)

Imatelji licenci za trgovinu i opskrbu električnom energijom na teritoriju BiH koje je izdala Državna regulatorna komisija za električnu energiju i imatelji dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i opskrbe električnom energijom na teritoriju Bosne i Hercegovine koje je izdala Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske opskrbljuju kupce na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, sukladno odredbama ovih Općih uvjeta i Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača.

Članak 93.

(Transparentnost Općih uvjeta za isporuku električne energije)

Operatori distribucijskog sustava i opskrbljivači su obvezni informirati sve korisnike distribucijske mreže odnosno krajnje kupce o odredbama ovih Općih uvjeta, kao i aktima donesenim na osnovi istih i eventualnim izmjenama ovih Općih uvjeta, na način propisan člankom 90. ovih Općih uvjeta.

Članak 94.

(Usklađivanje izvedbe postojećih priključaka)

Obvezuje se ODS da u svoje planove razvitka i izgradnje distribucijske mreže uvrsti i neophodne zahvate u distribucijskoj mreži i na priključcima, sukladno članku 48. stavak (2) ovih Općih uvjeta.

Članak 95.

(Vlasništvo nad priključkom i mjernim mjestom)

- (1) Postojeći krajnji kupac ne može osporiti ODS-u priključenje novog krajnjeg kupca na distribucijsku mrežu bez obzira da li su priključak i mjerno mjesto u vlasništvu ODS-a ili krajnjeg kupca.
- (2) Svi postojeći krajnji kupci mogu prenijeti vlasništvo nad tehnički ispravnim priključkom, uključujući mjerno mjesto ODS-u bez naknade radi daljnjeg upravljanja i održavanja.
- (3) ODS može preuzeti u vlasništvo priključak uključujući i mjerno mjesto iz stavka (2) ovog članka, kada mu to postojeći krajnji kupac ponudi.

Članak 96.

(Usklađivanje akata)

ODS-ovi i opskrbljivači su obvezni svoje akte uskladiti s odredbama ovih Općih uvjeta do početka primjene istih.

Članak 97.
(Neriješeni zahtjevi)

Svi neriješeni zahtjevi koji su zaprimljeni do dana početka primjene ovih Općih uvjeta rješavat će se po odredbama Općih uvjeta za isporuku električne energije koji su se primjenjivali u vrijeme podnošenja zahtjeva.

Članak 98.
(Prestanak primjene)

Danom početka primjene ovih Općih uvjeta prestaje primjena Općih uvjeta za isporuku električne energije (Službene novine Federacije BiH, broj 35/08, 81/08, 32/10, 37/10 i 57/12).

POGLAVLJE II. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 99.
(Tumačenje Općih uvjeta)

- (1) Tumačenje odredbi ovih Općih uvjeta daje FERK.
- (2) Izmjene i dopune ovih Općih uvjeta vrše se na isti način i po postupku koji je utvrđen za njihovo donošenje.

Članak 100.
(Stupanje na snagu i primjena)

- (1) Ovi Opći uvjeti stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenim novinama Federacije BiH, a isti se objavljuju i na oglasnoj ploči i internetskoj stranici FERK-a.
- (2) Ovi Opći uvjeti primjenjuju se od 1.1.2015. godine osim odredbi članka 45., članka 91. stavak (1) i članka 96. ovih Općih uvjeta, koji se primjenjuju danom stupanja na snagu ovih Općih uvjeta.

Broj: 01-07-794-02/14
U Mostaru, 24.10.2014. godine

PREDSJEDNICA FERK-a
Đulizara Hadžimustafić

PRILOG 1.

METODOLOGIJA ZA UTVRĐIVANJE KOLIČINA I CIJENE ZA OBRAČUN ELEKTRIČNE ENERGIJE PO OSNOVI NEOVLAŠTENE POTROŠNJE

Članak 1.

(Osnovni elementi)

- (1) ODS pokreće postupak obračuna po osnovi neovlaštene potrošnje električne energije iz članka 72. ovih Općih uvjeta. Utvrđivanje elemenata za obračun vrši se na temelju podataka iz zapisnika iz članka 74. stavak (3) ovih Općih uvjeta.
- (2) Obračun po osnovi neovlaštene potrošnje električne energije utvrđuje se prema:
 - a) naponskoj razini preuzimanja,
 - b) mjestu preuzimanja na priključnom vodu,
 - c) vrsti objekta u kojem je utvrđena neovlaštena potrošnje električne energije.
- (3) U postupku utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje električne energije (snage), ODS primjenjuje ovu Metodologiju za utvrđivanje količina i cijena za obračun električne energije po osnovi neovlaštene potrošnje (u daljnjem tekstu: Metodologija).

Članak 2.

(Neovlaštena potrošnja električne energije na distribucijskoj mreži srednjeg napona)

Po osnovi utvrđene neovlaštene potrošnje električne energije, na distribucijskoj mreži srednjeg napona 35 kV, 10(20) kV, obračun se vrši prema sljedećim slučajevima:

Ako brojila nisu registrirala svu utrošenu električnu energiju, obračun se vrši tako da se instalirana snaga transformatora množi s ukupnim brojem sati radnih dana u mjesecu prema:

- a) 8 sati dnevno u jednosmjenskom radu,
- b) 16 sati dnevno za dvosmjenski rad i
- c) 24 sata dnevno za trosmjenski rad.

Od ukupno obračunate količine električne energije oduzima se izmjerena količina električne energije. Na tako izračunatu aktivnu energiju u kWh primjenjuje se odobrena cijena električne energije za pokrivanje distribucijskih gubitaka uvećana za troškove distribucijske mrežarine obračunate po tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava.

Članak 3.

(Neovlaštena potrošnja električne energije na niskom naponu)

Pod neovlaštenom potrošnjom električne energije na niskom naponu podrazumijeva se:

- a) neovlašteno preuzimanje na distribucijskom vodu/priključku prije glavnih osigurača mjernog mjesta,
- b) neovlašteno preuzimanje iza glavnih osigurača mjernog mjesta, prije mjernog uređaja,
- c) neovlašteno djelovanje na mjerni uređaj,
- d) neovlašteno preuzimanje iza mjernog uređaja (nenamjenska neovlaštena potrošnja).

Članak 4.

(Određivanje obračunske snage za neovlaštenu potrošnju električne energije)

Određivanje obračunske snage, prema utvrđenoj neovlaštenoj potrošnji električne energije, obavlja se na sljedeće načine:

- a) U slučaju neovlaštenog preuzimanja električne energije utvrđenog prema članku 3. točka a) ove Metodologije, obračunska snaga jednaka je produktu nazivne struje distribucijskog voda/priključka ili provodnika kojim je izvršeno neovlašteno preuzimanje (za izračun se uzima vodič manjeg presjeka) i nazivnog napona distribucijske mreže (monofazni ili trofazni).
- b) U slučaju neovlaštenog preuzimanja električne energije utvrđenog prema članku 3. točka b) ove Metodologije, obračunska snaga se dobije množenjem manje vrijednosti, nazivne struje glavnog osigurača ili nazivne struje provodnika preko kojeg je izvršeno neovlašteno preuzimanje i nazivnog napona distribucijske mreže (monofazni ili trofazni).
- c) U slučaju neovlaštenog preuzimanja električne energije utvrđenog prema članku 3. točka c) ove Metodologije, obračunska snaga se dobije množenjem nazivne vrijednosti struje glavnog osigurača i nazivnog napona distribucijske mreže (monofazni ili trofazni).
- d) U slučaju neovlaštenog preuzimanja utvrđenog prema članku 3. točka d) ove Metodologije, obračunska snaga jednaka je izmjerenoj snazi, prema vrijednosti limitatora ili prema snazi na osnovi zamjenske krivulje opterećenja krajnjeg kupca u obračunskom razdoblju koji se uzima za izračun.

Članak 5.

(Utvrdjivanje količine neovlašteno preuzete električne energije na niskom naponu)

- (1) Određivanje količine neovlašteno preuzete električne energije vrši se na način definiran u stavcima (2), (3) i (4) ovog članka.
- (2) **Poslovni objekti** (svi objekti koji nisu stambeni ili namijenjeni javnoj rasvjeti):
 - a) Količina neovlašteno preuzete električne energije utvrđena prema članku 3. točka a), ove Metodologije obračunava se kao produkt obračunske snage u članku 4. točka a) ove Metodologije i ukupnim brojem sati radnih dana u mjesecu prema:
 - 8 sati dnevno u jednosmjenskom radu,
 - 16 sati dnevno za dvosmjenski rad i
 - 24 sata dnevno za trosmjenski rad.
 - b) Količina neovlašteno preuzete električne energije utvrđena prema članku 3. točka b) ove Metodologije, obračunava se kao produkt obračunske snage u članku 4. točka b) ove Metodologije i brojem sati radnih dana u mjesecu prema stavku (2) točka a) ovog članka.
 - c) Količina neovlašteno preuzete električne energije utvrđena prema članku 3. točka c) ove Metodologije, obračunava se kao produkt obračunske snage u članku 4. točka c) ove Metodologije i brojem sati radnih dana u mjesecu prema stavku (2) točka a) ovog članka.
 - d) Količina neovlašteno preuzete električne energije utvrđena prema članku 3. točka d) ove Metodologije jednaka je izmjerenoj vrijednosti na mjernom uređaju.

- e) Ako je utvrđeno kako je mjerni uređaj registrirao određenu količinu električne energije, u slučaju iz stavka (2) točke c) ovog članka, ukupna količina neovlašteno preuzete električne energije računa se kao razlika obračunate i izmjerene električne energije na mjernom uređaju.
- (3) **Stambeni objekt:**
- a) Količina neovlašteno potrošene električne energije utvrđena prema članku 3. točka a) ove Metodologije obračunava se kao produkt utvrđene obračunske snage u članku 4. točka a) ove Metodologije i 160 sati korištenja tijekom mjeseca.
- b) Količina neovlašteno potrošene električne energije utvrđena prema članku 3. točka b) ove Metodologije obračunava se kao produkt utvrđene obračunske snage u članku 4. točka b) ove Metodologije i 160 sati korištenja tijekom mjeseca.
- c) Količina neovlašteno preuzete električne energije utvrđena prema članku 3. točka c) ove Metodologije, obračunava se kao produkt obračunske snage u članku 4. točka c) ove Metodologije i 160 sati korištenja tijekom mjeseca.
- d) Količina neovlašteno potrošene električne energije utvrđena prema članku 3. točka d) ove Metodologije jednaka je izmjerenoj vrijednosti na mjernom uređaju.
- e) Ako je utvrđeno kako je mjerni uređaj registrirao određenu količinu električne energije, u slučaju iz stavka (3) točke c) ovog članka, ukupna količina neovlašteno preuzete električne energije računa se kao razlika obračunate i izmjerene električne energije na mjernom uređaju.
- (4) **Javna rasvjeta:**
- a) Količina neovlašteno potrošene električne energije utvrđena u članku 3. točka a), točka b) i točka c) ove Metodologije obračunava se kao produkt odobrene priključne snage iz elektroenergetske suglasnosti ili utvrđene instalirane snage ako nije izdana elektroenergetska suglasnost i 300 sati korištenja tijekom mjeseca, a za objekte tipa tunel, prometna signalizacija, podvožnjake i slično 720 sati korištenja tijekom mjeseca.
- b) Količina neovlašteno potrošene električne energije utvrđena u članku 3. točka d) ove Metodologije jednaka je izmjerenoj vrijednosti na mjernom uređaju.

Članak 6.

(Obračun neovlaštene potrošnje električne energije na niskonaponskoj razini)

Za obračun neovlaštene potrošnje električne energije na osnovi utvrđene količine električne energije definirane u članku 5. ove Metodologije, primjenjuje se odobrena cijena električne energije za pokrivanje distribucijskih gubitaka uvećana za troškove distribucijske mrežarine obračunate po tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava.

Članak 7.

(Obračun za nenamjensko korištenje električne energije)

Ukoliko krajnji kupac koristi električnu energiju protivno uvjetima za namjene za koje nije dobivena elektroenergetska suglasnost kako je to propisano člankom 72. stavak (1) točka h) ovih Općih uvjeta, izmjerena vrijednost električne energije i izmjerena ili određena vrijednost obračunske snage koriste se kao tarifni elementi za obračun. Ukupno izmjerena

električna energija i utvrđena obračunska snaga obračunavat će se po cijeni univerzalne usluge za kategoriju/grupu potrošnje, za koju namjenu je korištena električna energija.

Članak 8.

(Obračunsko razdoblje za neovlaštenu potrošnju električne energije)

- (1) Obračunsko razdoblje za utvrđivanje neovlaštene potrošnje električne energije određuje se na osnovi jednog od sljedećih dokumenata:
 - a) dokumenti o posljednjem pregledu obračunskog mjernog mjesta,
 - b) dokumenti o zamjeni bilo kojeg uređaja u okviru obračunskog mjernog mjesta,
 - c) dokumenti o odjavi ili prijavi obračunskog mjernog mjesta,
 - d) dokumenti službenog tijela o useljenju ili iseljenju iz predmetnog objekta ili prostora.
- (2) Obračunsko razdoblje neovlaštene potrošnje ne može biti dulji od godinu dana.
- (3) Obračun, fakturiranje i naplatu neovlaštene potrošnje električne energije vrši ODS, o čemu obavještava i opskrbljivača krajnjeg kupca. Ukoliko je krajnji kupac korištenje distribucijske mreže regulirao ugovorom o opskrbi električnom energijom, obračun neovlaštenog korištenja električne energije vrši ODS, a fakturiranje i naplatu vrši opskrbljivač i sredstva prosljeđuje ODS-u sukladno ugovoru o korištenju distribucijske mreže, odnosno ugovoru o međusobnim odnosima.